كۆزلىرىمدە مۈگدەيدۇ قۇياش

(شېئىرلار توپلىمى)

تۇيغۇن ئابدۇۋەلى

تەكلىماكان ئۇيغۇر نەشرىياتى

كۆزلىرىمدە مۇگدەيدۇ قۇياش
(شېئىرلار توپلىمى)

ئاپتورى: تۇيغۇن ئابدۇۋەلى
كوررېكتور: مەستۇرە

تەكلىماكان ئۇيغۇر نەشرىياتى نەشر قىلدى
2009 - يىل 9 - ئاي، ئىستانبۇل

Yenidoğan Mh 50/3 Sok No: 11 /2
Zeytinburnu/İstanbul
Tel& Fax: (+90) 212 - 6642639

Baskı-Cil
Bayrak Matbaası
Davutpaşa cad. No:14/2
Topkapi-İstanbul
Tel:0(212)-493 11 06
Fax:0(212)-4931107

ئاپتوردىن

مەن ــ تۇيغۇن ئابدۇۋەلى 1974 - يىلى 11- ئاينىڭ 27 - كۈنى ئاقسۇ ۋىلايىتى كەلپىن ناھىيىسى يۇرچى يېزىسى ئارا ئايماق كەنتى بەشىنچى مەھەللىدە تۇغۇلدۇم. 1987 - يىلى 8 - ئاينىڭ 11 - كۈنى «ئاقسۇ گېزىتى» نىڭ «جەنۇب شامىلى» سەھىپىسىدە ئېلان قىلغان «ئۇستازىم» ناملىق شېئىرىم بىلەن ئەدەبىي ئىجادىيەتكە كىرىشتىم. شۇنىڭدىن باشلاپ تاكى 1992 - يىلىغىچە «تارىم»، «تەڭرىتاغ»، «ئاقسۇ ئەدەبىياتى»، «كىرورەن» قاتارلىق ژۇرناللاردا ۋە «شىنجاڭ گېزىتى»، «ئۈرۈمچى كەچلىك گېزىتى»، «ئىشچىلار ۋاقىت گېزىتى» ۋە «ئاقسۇ گېزىتى» قاتارلىق گېزىت ۋە ژۇرناللاردا 300 پارچە ئەتراپىدا نەزمىي ۋە 50 پارچىگە يېقىن ھېكايە، ئوبزور، نەسىر ۋە تەرجىمە ئەسەرلىرىم ئېلان قىلىنىپ، خەلق ئارىسىدا مەلۇم تەسىر قوزغىغان. 1992 - يىلىدىن 1996 - يىلىغىچە ئۈرۈمچى بىرىنچى تۈرمىدە قاماقتا بولۇپ، ئىجادىي ھاياتىم توختاپ قالغان. 1998 - يىلى قايتىدىن قولۇمغا قەلەم ئالدىم، شۇ يىل ئىچىدە ئېلان قىلغان «يوقالغان تۇيغۇن» «يېزىلمىغان خەتنىڭ داۋامى» «تۇيغۇن تىنىقلار» قاتارلىق شېئىرلىرىم «تارىم»،

«تەڭرىتاغ» ۋە «ئاقسۇ ئەدەبىياتى» قاتارلىق ژۇرناللاردا ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، يەنە بىر قېتىم خەلق ئىچىدە زور تەسىر قوزغىغان. 2001 - يىلى ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ ئەزالىقىغا قوبۇل قىلىندىم.

2003 - يىلى ۋەتەندىن ئايرىلىپ، پاكىستان، تۈركىيەلەردە سەرگەردان بولۇپ يۈرۈپ، 2004 ـ يىلى 12 ـ ئاينىڭ 21 ـ كۈنى كانادانىڭ تورونتو شەھىرىگە كېلىپ ئولتۇراقلاشتىم. شۇنىڭدىن بۇيان كانادادا ياشاۋاتىمەن. كانادادا ياشاش جەريانىدا ئۆي قۇرۇلۇشى ۋە ئۆي رىمونت قىلىش ئىشلىرى بىلەن مەشغۇل بولغاندىن باشقا، ئىجادىيىتىمنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇپ كەلدىم.

قولىڭىزدىكى ئۇشبۇ توپلامدىكى شېئىرلىرىمنىڭ كۆپىنچىسى ۋەتەندىكى گېزىت ۋە ژۇرناللاردا ئېلان قىلىنغان ئەسەرلىرىم بولۇپ، بىر قىسمى تەكلىماكان ئۇيغۇر نەشرىياتى كۇتۇبخانىسىدا ساقلىنىۋاتقان مەزكۇر گېزىت - ژۇرناللاردىن كۆچۈرۈپ ئېلىنغان، يەنە بىر قىسمى مېنىڭ تۈركىيەنىڭ ئىستانبۇل شەھىرى ۋە كانادانىڭ تورونتو شەھىرىدە مۇھاجىرەتتە ياشاش جەريانىدا يازغان ئەسەرلىرىمدىن تاللاپ ئېلىندى. شۇڭلاشقا بۇ توپلامدىن ئىجادىيىتىمنىڭ ھەرقايسى دەۋرلىرىگە ۋەكىللىك قىلىدىغان ئەسەرلەرنى كۆرەلىشىڭىز مۇمكىن.

بۇ مېنىڭ تۇنجى شېئىر توپلىمىم، شۇنداقلا تۇنجى كىتابىم بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا مېنىڭ «ئۇيغۇرلار ۋە ئىنقىلاب» قاتارلىق ئەسەرلىرىم نەشرگە تەييارلانماقتا.

بۇ كىتابنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك پۈتۈپ چىقىشى ئۈچۈن قىممەتلىك ياردەملەرنى بەرگەن ئابدۇلجېلىل تۇران ئەپەندىگە، تەكلىماكان ئۇيغۇر نەشرىياتىغا، شۇنداقلا ئىجادىيىتىمنى ئىزچىل قوللاپ كېلىۋاتقان ئايالىم گۈلنۇر خانىمغا سەمىمىي رەھمەت ئېيتىمەن.

مۇندەرىجە

ئىسيانكار..11
قەلەندەر ناخشىسى.......................................12
قەلبىمدىكى غايىپ پەرىشتە 13
سەن سۆيگۈ گۈلىدىن ئاچقاندا چېچەك 14
تەلپۈنۈش 15
توي 16
ھەيكەل..17
بىر رىۋايەت..18
باھاردىكى بىز 19
كېپىنەك قىز..22
مېنىڭ كەبەم مۇشۇ ئانا يەر 25
قۇش...26
قاچانلاردا سۆيدۈم مەن سېنى.......................27
ئەلچى 29
زارىقىش 30
يوقالغان تۇيغۇن 32
سۆيۈش 34
خىيالىمنىڭ جىمجىت كېچىسى 35
ئارامسىز خىيالالار..37
ئادەم قۇياش 38
سۆيىۋەر قىزچاق 39

ئۆمۈر ناخشىسى 40
كۆزلىرىمدە مۈگدەيدۇ قۇياش 43
قايتماس رېئاللىق 45
ئىككى سونېت 46
پەرۋازىمدا گۈللىتىمەن باغ 48
«مەھبۇس» بولۇپ قالغان مۇئەللىم 49
كەچۈر مېنىڭ ساددىلىقىمنى 51
قاقشال دەرەخ 53
پىراقنى كۈيلەيدۇ دەردلەنگەن قومۇش 55
چۈش 56
بىۋاپاغا 57
دۇنيا 58
ھايات يىلتىزى 59
تونۇش يوللار 60
باغچىدىكى ئۇچرىشىش 61
يۈرىكىمنى بەرمە قايتۇرۇپ 62
زىمىستانغا تۆكۈلگەن باھار 63
ياشاش پەلسەپەم 64
يېزىلمىغان خەتنىڭ داۋامى 67
قىممەتلىك سوۋغات 68
ئەقىدە گۈلىدىن ئەۋەتتىم دەستە 70
پىچىرلا ئامرىقىم سۆيگۈ ھەققىدە 71
چىن سۆيگۈنى تېپىۋال ئەمدى 72

چۈشۈمدىكى ئوغۇزرەڭ قىزغا 73
كەچكۈزدىكى بىر تال يوپۇرماق 74
چالا ساۋات ئىككەنمىز ئۇقسام........................ 75
بۈگۈن سەھەر سىم-سىم يامغۇردا........................ 76
يۈرىكىمنى قايتۇرغىن قىزچاق 78
مەن ئۆزۈمگە شەكىلسىز قاتىل 83
بىر ئوت بار 84
مەن........................ 85
شائىرنىڭ خىيالى........................ 86
سونېت 87
يۈرەك سۆيگۈسى 88
تارام-تارام........................ 89
ئۇستاز بولماق تەس........................ 91
سەن چىقمىدىڭ نېچۈن بېغىڭغا 94
گۈلباھار 95
بىز سەيلىدە يۈرىمىز خوشال........................ 96
كۈي 97
ئوۋچى ھېسلار........................ 98
تاشلاندۇق ياپراق........................ 99
موماي بولۇپ قالساڭ ناۋادا........................ 101

غەزەللەر

يوق..105
دىلبەر..106
يار...107
سېغىندىم مەن تاياقىڭنى.....................................109
ئازغۇن روھىمنى قۇم باسسۇن................................110
دىلبەر..111
مۇھەببەتتىن ئۆگەيلەتسە.....................................112
قىلدى..113
ئۇخلىما ئاچقىن كۆزۈڭنى....................................114
خەير نايىنىقىم..116
بولدى..118
ئۆكسۈمە..119
جاۋاب چولتا سىناقلارغا.....................................120
ئارمىغان قىلدى..122
مۇھەببەت كۆزىدە باقسام...................................124
زارلاتما مېنى...125
ئەتمىگىن..127
مىڭ يىل ياشاپ ئۆلمەيدۇغۇ.................................129
كېتەلمەيمەن...131
ئارمىنىمىز شاخلايدۇ.......................................132
قاقشىدىم..133

ئىسيانكار

(بۇ شېئىرىمنى دوستۇم دولقۇن ئىيساغا بېغىشلايمەن)

يۈرىكىمنى ئېلىپ قولۇڭغا،
يوللىرىڭدا ياندۇرغىن مەشئەل.
غەۋغالارنى سېلىپ يولۇمغا،
ئويما زەخىم تېنىمدە ھەرگەل.

بىلىپ تۇرۇپ بىلمەسكە سېلىپ،
قىسسە سۆزلەپ ئەلگە سالغىن جار.
پېشكەللىكتىن نېسىۋە ئېلىپ،
بولۇپ قالاي مەنلا ئىسيانكار...

قەلەندەر ناخشىسى

(قەلەندەر تىلىدىن)

تەركى دۇنيا جاھان بۇ، تەركى دۇنيا ياشايمىز،
ئىتتەك جاننى باقالماي كۆزىمىزنى ياشلايمىز.
ئالدىمىزدىن ئۆتسە كىم تەلمۈرىدۇ كۆزىمىز،
ساپايىنى تەڭكەش قىپ ناخشىمىزنى باشلايمىز.

تاشلاپ ئۆتەر تۆت-بەش پۇڭ بەزەن سېخى جانابلار،
سەلدەك ياغار ئۇلارغا «رەھمەت»دېگەن جاۋابلار.
ئاھ! بەزىلەر ۋابادىن قاچقان كەبى قېچىشار،
جۇل-جۇل كىيپەن ئارتىلغان ئۇستىمىزگە قاراپلا.

ئىسمىمىز يوق، ئىسمىمىز تەركى دۇنيا قەلەندەر،
بەختىمىزنى بىر يولى كۆيدۈرگەنمۇ سەمەندەر.
جاھان كارى بىزلەرگە ئىللىق چىراي ئاچمايدۇ،
تۇرساق غېرىب-غۇرۋانە، كىممۇ بىزنى بەلەن دەر؟

تۇرساق غېرىب-غۇرۋانە، كىممۇ بىزنى بەلەن دەر،
بىز قەپەسكە سولانغان دىلى سۇنۇق بىر دەمدەر.
«ئاللاھ» دائىم بىزلەرگە «شۇكرى» ئاتلىق دان بېرەر،
بىز مۇشۇنداق مۇسۇلمان قانائەتلىك قەلەندەر.

قەلبىمدىكى غايىب پەرىشتە

چاقىرماقچى بولۇپ ئىسمىڭنى،
ئاي-يۇلتۇزغا ئەيلىدىم خىتاب.
تىۋىشىڭنى ئاڭلىيالمىدىم،
مىسكىن كۆڭلۈم قالدى قاغجىراپ.
سەن چىقىپلا يىتكەن شامالسەن،
قەپەستىكى قۇشتەك بىناۋا.
ئادرېسىڭنىڭ چالالىقىدىن،
غېرىبسىنغان يۈرىكىم يارا....
تۇتۇق بەرمەس سەزگۈلەر ئىچرە،
قەلبىم ساڭا يوللايدۇ سالام.
سەرراپ كەبى غايىپلىقىڭدىن،
يۈرىكىمنى رام قىلىسەن، رام!
سەلكىن بولۇپ ئۆپىمىسەڭمۇ لەۋ،
چاچلىرىمنى قويساڭ تۇزىتىپ.
ئەگەشمەيتتىم كەينىڭدىن زىنھار،
مېھرىم بىلەن قوياتتىم جەزمەن،
ئاق يول تىلەپ، سېنى ئۇزىتىپ!

سەن سۆيگۈ گۈلىدىن ئاچقاندا چېچەك

سەن سۆيگۈ گۈلىدىن ئاچقاندا چېچەك،
تەبىئەت تەخىرسىز تولغان ئىپارغا.
قەھرىتان قىش تېنى سېزىپ تەپتىڭنى،
كۆكسىدىن يوللىغان زەم-زەم باھارغا.

سەن سۆيگۈ گۈلىدىن ئاچقاندا چېچەك،
شادلىقتىن تۇپراقنىڭ سوقتى يۈرىكى.
(ئۆيقۇغا باش قويدى ئاپرېل ئېيىمۇ،
ئاڭلىنىپ ئۆزاقتا تارتقان خورىكى...)

سەن سۆيگۈ گۈلىدىن ئاچقاندا چېچەك،
سىپايە رەۋىشتە بولدى ياز تويى.
بۇلبۇللار قىزىتتى تاڭ نەزمىسىنى،
ئالەمنى قاپلىدى چېچەكلەر بويى.

سەن سۆيگۈ گۈلىدىن ئاچقاندا چېچەك،
لېۋىڭدىن شىرنىلەر سىزدۇم ئەسەبىي.
سەن باھار ئېپ كەلگەن تاتلىق ئىلھامسەن،
ئىھ نازۇك چېچەكسەن،
بىر گۆدەك سەبىي...

تەلپۈنۈش

ئۈرۈمچىدىن يىراق بىر جايدا،
مەن تۇرىمەن يىگانە مىسكىن.
تونۇمايدۇ كىشىلەر مىنى،
شادلىقىمغا تەڭ شىرىك بولۇپ،
ۋە قايغۇمغا بىرەلمەس تەمكىن.
مەن ئادەممۇ زادى كىممۇ مەن؟
ئۆز-ئۆزەمدىن شۇنداق سورايمەن.
خەرىتىسى يوق تۇرغان يىرىمىنىڭ،
بىر تال چىكىت بىلەن قورشالغان.
خەرىتىدىكى قىزىل چەمبەرلەر،
دىل يارامدىن تامچىلىغان قان.
ئۈرۈمچىدىن يىراق بىر جايدا،
توغقان دەرياسى ئاقىدۇ لۆمشۈپ.
بىلەلمەيمەن ئۇنىڭ تامچىسى،
گەز باغلىغان قۇرغاق لىۋىمنى،
بىردەمگىلا قالارمەن تامشىپ.
ئۈرۈمچىدىن يىراق بىر جايدا،
پىلىللايدۇ بىر تاللا ئۈمىد.
ساڭا يىتىش نىسىپ بولارمۇ؟
گۈل تاجىسى بولۇپ ئۆلكەمنىڭ،
يۈرەكلەرنى تەلپۈندۈرگەن يۇرت.

تويى

سۆيگۈم
ياتلىق بولۇپ مۇھەببىتىمگە،
تۇغۇپ قويدۇم ھەسرەتلىرىمنى.
ئازابلىرىم دەستىدە بولسا،
ياتلىق قىلاي مەن ئۇنى كىمگە؟

ھەيكەل

بولسام دەيمەن بىر ھەيكەلتاراش،
نەقىش قىلىپ ئويماقچى بولسام.
قىيا تاشلىق دەرەخ سۈرىتى،
سىزىپ قويغۇم كېلەر جىمىمىدە.
ھەقىقەتنىڭ كۆز قارىچۇغىغا،
كالا مىنىپ تۇرغان پادىچى.
كالا دەرەخ بولۇپ كۆكلىسە،
دەرەخ كالا بولۇپ مۆرىسە،
نېمە بولۇپ قالار پادىچى!...

بىر رىۋايەت

ئېزىلەڭگۈ ئارغامچىدەك خىياللىرىم،
كېتىۋېتىپ كەلگۈسۈمنىڭ ئۆيىگە.
تېپىۋالدى چىغىر يولدىن تۆت تەڭگە،
تۇتۇپ كېتىپ ئۆتمۈشۈمنىڭ تولغىقى،
تۇغۇپ قويدى قەرەلىمۇ توشماستىن،
تۇۋى تۆشۈك يوغانغىنە چەندازە.

باھاردىكى بىز

1

باھاردىكى دەرەخ پوتلىسى،
ئوخشامدىكىن بىز ئىككىلىمىزگە.
ئات قىلايلى تال چىۋىقلارنى،
كاككۈك قونغان ئۈجمە شاخلىرى.
شىلدىرلىسىلا باش ئۈستىمىزدە.
قۇرۇپ قاقشال بوپ قالغان سۆگەت
چىقىرىپتۇ يىپيىڭى نوتا.
كۆتۈرەرمۇ سالساق سەگەنچۈك،
يىقىلماسمىز ھە!
ئۈچساق ئۈنىڭدا.

2

باھاردىكى يېشىل چىمەنلەر،
ئوخشامدىكىن ساڭا يا ماڭا.
بىز بارايلى سىۋەت كۆتۈرۈپ،
چۆپ تىرىشكە قويلىرىمىزغا.

چىقىپ بوپتۇ بىزدىنمۇ بالدۇر،
قوشنىمىزنىڭ كەنجى قىزىمۇ،
چۆپ تەرگىلى يالغۇز قويىغا.
ئاكام پەرھات سۇ تۇتۇش ئۈچۈن،

مېڭىپ بوپتۇ ئېرىق بويىغا.

قۇياش شولا تارتقان بۇلاققا،
چۈشۈپ قالسا قىزنىڭ سايىسى،
سۇ ئالارمۇ بوۋام قاپاققا.
تورۇق ئاتلىق ياشقىنە يىگىت،
سۇغارماقچى بولدى ئېتىنى،
ئات سۇ ئىچتى بۇلاقتىن،
يىگىت كۆزى قالدى قىزچاقتا.

3

ئوتلاق-موزاي، جىگدە ۋە ئېتىز،
دېھقان، ساپان، ئېشەك ۋە سۆرەم،
تورغاي، ناخشا، تېراكتور، كەتمەن،
گۈزەل رەسىم ئۇ شۇنچە كۆركەم.

باھاردىكى تورغاي بالىسى،
بەك ئوخشايدۇ ساڭا يا ماڭا.
ئاۋۇ تۇرغان كىمنىڭ كالىسى،
يېنىدىكى كىمنىڭ بالىسى،
دوست بولامدۇق بېرىپ يېنىغا،
ھە! راست، ئۇنتۇپ قاپتىمەن تېخى،
ساقلاپ تۇرماق بولغانتى ئاكام،

دادام بىلەن ئېتىز بېشىدا،
يۈر ئىككىمىز بىللە بارايلى،
مېنىڭ ئانام سېنىڭمۇ ئاناڭ،
ئوينىساقمۇ ئەتە ئوينايلى.
شۇنداق دېگەن ئىدىغۇ داداڭ؟!

كېپىنەك قىز

بەشىنچى ئاي ئايدىڭ ئاخشىمى،
پۇراپ مېنى تىنىقلىرىڭدا،
ئەللەي ئېتىپ قاناتلىرىڭدا،
قوللىرىمغا كېپىنەك بولۇپ،
قونۇپ ئالغان قىز سەن ئەمەسمۇ؟!
ئىيۇندىكى قۇياش نۇرىدا،
ئىيۇلدىكى يامغۇرلۇق كۈندە،
كۆل بويىدا تاللىقتا، كۈندە،
كېچىلەردە يەنە كۈندۈزدە،
سۆيۈپ تۇرغان قىز سەن ئەمەسمۇ؟!
كەچكۈزدىكى سوغۇق شامالدا،
دېكابىردا قارلار ياغقاندا،
يانۋاردىمۇ سوغۇق كۈلۈپتا،
ئۇتتەك قىزىق قىزىق تىنىقلىرىمنى،
پۇراپ تۇرغان قىز سەن ئەمەسمۇ؟!
ئىككىنچى ئاي خىلۋەت باغچىدا،
مارت كۈنلىرى قارا ياغاچلىقتا،
ئاپرېلدىكى تاللىق ئاستىدا،
كۆزلىرىمگە تويماستىن بېقىپ،
ئويغا پاتقان قىز سەن ئەمەسمۇ؟!

ئالتىنچى ئاي، قېرىنداش ئاكام،

چاقىرغاندا ئۈجمە يېسۇن، دەپ،
ئايرىلىشقا قىيماستىن كۆزۈڭ،
يەنە قايتىپ كېلەرسەنمۇ، دەپ،
يىغلاپ قالغان قىز سەن ئەمەسمۇ؟
تۆت پەسىلنى ئۆتكۈزۈپ تەستە،
سېنى كۆرمەك ئۈچۈن قۇش بولۇپ،
بارغان چېغىم ئىيۇل ئايلىرى،
كۆزلىرىڭدىن غەمكىن نۇر تۆكۈپ،
كۈتۈپ ئالغان قىز سەن ئەمەسمۇ؟
بولۇپ گويا تۇتۇلغان كۈندەك،
قىلىپ سېنى توزىغان گۈلدەك،
ساراڭ قىلىپ ئۈمىدلىرىمنى،
مېنى ھەيران قالدۇرۇپ تەڭلا،
كەتمەك بولغان قىز سەن ئەمەسمۇ.
ئېيتىپ بەر:
نېمە ئۈچۈن قىلىسەن شۇنداق؟
بوپ قالمىساق ئاقساق يا چولاق،
گۇناھىمىمۇ ئۈجمە يېگىنىم،
سەۋەب يوقمۇ ئۇندىن ياخشىراق؟

ئۆكتەبىرنىڭ سالقىن كېچىسى،
يوغانغىنا ماي قوڭغۇزىدەك،
نۇر چاقنىتىپ قاناتلىرىڭدىن

ئۈچۈپ كەتمەك بولدۇڭ يىراققا،
ئۈچۈپ كەتتىڭ شۇنداق، يىراققا.
ئۈچۈپ كەتتىڭ سەن بىر قۇش بولۇپ،
كەچكۈزدىكى تۇمان قوينىغا.
ئۆمۈچۈك توردەك خىياللىرىمغا،
كۆرۈنگەندە ئۈجمە دەرىخى،
كېلىپ قالار ئېسىمگە ھەر تەڭ،
تەشتەكتىكى نامازشام گۈلى.
شاھىد بولۇپ ئازابلىق ئۆتمۈش،
ئۇزاتقاندا ئۆلگەن سۆيگۈمنى،
تۇندە ئۇچقان بىر يالغۇز قۇشتەك،
كەتكۈم كېلەر يىراق-يىراققا.
كېلىپ قالسا ئېسىمگە ئۆتمۈش،
كۆزلىرىمدىن ئۇندەش بەلگىسى-
تېشىپ چىقار ھورۇنلۇق بىلەن،
سىڭىپ كېتەر يەنە تۇپراققا...

مېنىڭ كەبەم مۇشۇ ئانا يەر

نەگە بارسام تونۇش چىرايلار،
كۆرۈنىدۇ خۇش-خۇي شۇ قەدەر.
ئىپار ھىدى بېرىدۇ تۇپراق،
مېنىڭ كەبەم مۇشۇ ئانا يەر.

جىرالاردىن ئاققان زۇمرەت سۇ،
ئېگىز ئاقباش تاغلاردىن كېلەر.
چۆمۈلىدۇ ئاڭا كۆپ ئاققۇ...
مېنىڭ كەبەم مۇشۇ ئانا يەر.

چاۋاك چالار ياپراقلار لەرزان،
سەلكىن شامال دالىدا ئۈزەر.
كۈي ئاڭلىنار شاخلاردىن ھامان،
مېنىڭ كەبەم مۇشۇ ئانا يەر.

ئىللىق چىراي مېھماندوست خەقلەر،
داستىخىنى كەڭرى شۇ قەدەر.
سېنىڭ ئۈچۈن جېنىنى بېرەر،
مېنىڭ كەبەم مۇشۇ ئانا يەر.

قۇش

كىرپىكىمدە سۈپسۈزۈك شەبنەم،
كۈلۈمسىرەپ قارىسا ماڭا.
لەيلەپ كەلگەن بىر غەمكىن ئۈمىد،
قونۇۋالدى مۈرەمگە ئاستا...
كەل يېنىمغا سۆيۈملۈك قۇشۇم،
ئۇۋا بېرەي قەلبىمدىن ساڭا.
ئۇچۇپ كەتمە چىمەنلىككە سەن،
مېنى يالغۇز قويمىغىن تاشلاپ،
مەنمۇ باراي ياكى سەن بىلەن،
چىمەنلىكتە نېمە بار ساڭا،
كۆرۈشمەكچى ئىدىڭ كىم بىلەن؟
بوۋام تۈگەپ كەتكەن ئاشۇ كۈن،
پادا بېقىپ يۈرگەن ئىدىم مەن.
ياڭاق يېگىم كەلگەن سەن بىلەن،
قەيەردىسەن بىلمەيمەن لېكىن.
مەن سېنى ھەم كۈتكىلى نېكەم،
قەيەردىسەن سۆيۈملۈك قۇشۇم،
ئۇچۇپ كېتەي مەنمۇ سەن بىلەن...

قاچانلاردا سۆيدۇم مەن سېنى

1

بۇلۇت يۇمشاق، تۆككەن يېشىنى،
زېمىن قاتتىق، كېتەر سىڭدۇرۇپ.
قەلبىم يۇمشاق، كۆز ياشلىرىمنى،
يۈرىكىڭ تاش خۇددى تاشتەكلا،
چانىقىمدا قويدى قاتۇرۇپ!
قاچانلاردا سۆيدۇم مەن سېنى،
سۆيۈشىنىمۇ بىلمەستىن تۇرۇپ.

2

يوشۇرۇۋالدىم ساختا كۈلكەمگە،
قەلبىمدىكى جىمغۇرلۇقۇمنى.
يۈرىكىمگە چوغ چۈشكەن كۈنى،
كۆرگۈم كەلدى ئاخشامقى چۈشتە.
كۆرۈپ قالغان گۈلخانىنى ئوتنى!
تاقىتىمگە يالۋۇردۇم سەھەر،
ئەسلىگەندە نىمجان قۇرۇتنى...

3

كىرپىكىگە ھەسرەتلىرىمنىڭ،
ئېلىپ قويدۇم مەغرۇرلۇقۇمنى،

ناتونۇشقا بەرگەن كۇلكەڭنىڭ،
ساھىلىغا ئاقسا كۆز يېشىم،
قۇچاقلىدىم تەنھالىقىمنى...
ئىچ-سىرىڭنى بىلمەستىن تۇرۇپ،
قاچانلاردا سۆيدۇم مەن سېنى.

ئەلچى

بېغىڭنى قاپلىغان ئاقۇچ تۇمانلار،
تۇرىدۇ تەۋرىنىپ خىيالىم كەبى.
چاقنىسام قۇياشتەك تۇمانلار ئارا،
سەن كېلىپ نۇرۇڭنى سېپەمسەن سەبىي.

شامالدەك چېكىدۇ روجەكلىرىڭنى،
دەرەختەك شىۋىرلاپ بىر جۇپ كۆزلىرىم.
دىلىمدا ئېيتماق بولغان ناخشىنىڭ،
تۇتۇلسا قۇلىقىڭ ئالدىدا تىلى،
بېرەرمۇ تىڭشىغۇچ بولۇپ يۈرىكىڭ؟

لېۋىڭگە سۇبهىدەك سۆيمەكچى بولسام،
نەزىرگە بارمىغان چەلپەكچى موللام.
بىردىنلا ئۆ بولۇپ كەتكەندەك تويغا،
ئۆچ بولۇپ قالامسەن ياكى سەن ماڭا.

خىيالىم رەڭگارەڭ توز قانىتىدەك،
يېپىلار ئۇستۇڭگە بولغانچە كۆڭلەك.
يۈرىكىم ئۇمىدتىن چىقىرىپ قانات،
ئۆيۈڭگە قۇش بولۇپ كەلمەكچى بولسا،
بوپ بېرەر سەن ئۇچۇن هاياتلىق، يۆلەك.

زارىقىش

تاڭ قاچان ئاتىدۇ؟ قۇياش چىققاندا،
قۇياش قاچان چىقىدۇ؟ ھەم تاڭ ئاتقاندا.
مەن كۈتۈپ جانانىنى، جانان ھەم مېنى،
ئۇچرىشىپ قالارمىز قانداق ماكاندا؟
ئۇچرىشىپ قالارمىز قايسى زاماندا؟

مەنزىلى يىراقتىن كۆرۈنۈپ تۇرسا،
يەتمەستىن قانداقمۇ توختىسۇن كارۋان؟
پەيلىرى يۇڭدالغان تۈكسىز سېغىزخان،
ئېشەكنىڭ يېغىرىنى تاتىلاپ قاچسا،
ئېشەكچى ئېشەكنى ئۇرماس ھېچقاچان.

تونۇردا تۈنىگەن بىچارە يېتىم،
ئېرىشمەك بولغاندا ياغلىق توقاچقا،
ماڭىدۇ ئەگىشىپ كارۋانغا ھامان،
مەسچىتتە بامداتقا توۋلانسا ئەزان.
تۈنۈگۈن خۇپتەندىن قايتقان يارەنلەر،
ھە! بۈگۈن كارۋانغا يول باشلاپ ماڭار،
زاۋالدا كۆز ئاچقان ساقاللىق بوۋاق،
سەھەردە قايتىدىن ياشىرىپ قالسا،
جانانىمۇ بىر يەردىن ئىزدەپ كەپ قالار.
ئېھتىمال ئۇ يەردە قەدىردان ئانا،

تەۋەررۈك ئوغلىنى ساقلاپ ئولتۇرار.

قۇياش چىقىپ تاڭلار ئاتقاندا،
يا تاڭ ئېتىپ قۇياش چىققاندا.
ئۇچرىشىپ قالىمىز قاپاق كۆتۈرۈپ،
جانان بىلەن بۇلاق بېشىدا.
ئۇچرىشىپ قالارمىز قۇياش بىلەنمۇ،
ئاھ! ۋىسال لەززەتكە كەيىپ قىلغاندا،
قۇياشمۇ كەيپكە جۆر بولۇر بەلكىم.
جۆر بولۇر ھەم كېلىپ ئاتقان شۇ تاڭمۇ،
قىزىق قان قاڭسىق تەر، پىغانلار ئارا.

يوقالغان تۇيغۇن

مەن دۇنيادا ئەسلى بار ئىدىم،
ئاكامدىنمۇ بۇرۇن تۇغۇلغان.
ئاتا-ئانام تۇغۇلماستىنلا،
تال چىۋىقنى ئات قىلىپ ئوينىغان.
يوقاپ كەتتىم قاچاندۇر بىر چاغ،
يۇتۇپ كەتكەن كىملەركىن مېنى.
ھېچكىم مېنى كەتمىدى يۇتۇپ،
يۇتۇۋالدىم پەقەت ۋاقىتنى.
يۇتۇۋاپتۇ ۋاقىتمۇ مېنى،
مەن يوقاتتىم شۇندا ئۆزۈمنى.

مەن نەگە يوقالدىم جاۋاب بەر سايەم،
جاۋاب بەر، ۋاقىتنى يوشۇردۇڭ نەگە؟
نەلەردە تەمتىرەپ يۈرەر كەلگۈسۈم،
مەن نەگە يوقالدىم، جاۋاب بەر تىلىم،
نېمىشقا سۆزلىمەي تۇرىسەن جىمجىت،
يا چوقۇپ كەتتىمۇ قۇچقاچلار سېنى؟
كۆزلىرىم سەنمۇ ھەم كۆرمەي قالدىڭمۇ؟
تىنىقىم بۇرنۇمغا پۈرىمايسەنغۇ؟
ئوغرىلاپ كەتتىمۇ ياكى ئۆتمۈشۈم.
نەدىسەن جىسمىنى يوقاتقان يۈرەك،

نېمىشقا سەكرىمەي تۇرىسەن جىمجىت.
نېمىشقا ھەردائىم مۇڭلۇق خىيالىڭ؟

جاۋاب بەر مەن نەدە، مۇڭلانغان زېمىن؟
جاۋاب بەر مەن نەدە، پايانسىز ئوكيان؟
سوراپ باق ئاسماندىن، كۆردىمۇ مېنى؟
جاۋاب بەر مەن نەدە، تەكەببۇر تاغلار؟
جاۋاب بەر مەن نەدە، گۈلىستان باغلار؟
ئېيتىڭلار مەن قېنى، مەن زادى قېنى؟!
يا كۆمۈپ قويدۇڭمۇ بېشىڭغا مېنى...
جاۋاب بەر مەن نەدە، خىيالچان ئۆتمۈش،
نەلەرگە يوشۇرۇپ قويدۇڭ ۋاقىتنى؟

مەن يىتتۈرۈپ قويدۇم ۋاقىتنى،
تاپالمىدىم ئۇنى ھېچ يەردىن.
تاپالمىدىم ۋاقىت بىلەن تەڭ،
يوقاپ كەتكەن ئۆزۈمنىمۇ ھەم.

سۆيۉش

مەن هېچكىمنى سۆيۉپ باقمىغان،
سۆيۉلمىگەن هېچكىمدىنمۇ هەم.
مەن سۆيۉشنى بىلسەم ناۋادا،
سۆيمەيتتىممۇ ئۆزەمنى-ئۆزەم.

مەندىن سۆيۉش ئىزدەپ يۉرگەنلەر،
ئاۋۋال ئۆزى سۆيۉشنى بىلسۇن.
سۆيۉشۉمدىن قېچىپ يۉرگەن قىز،
ئۆزى بىلەن سۆيۉشۉپ يۉرسۇن،
سۆيەلمىسە ئۆزىنى-ئۆزى،
سۆيەلمەكتىن داۋا ئىزلىسۇن!

مەن ئۆزەمنى سۆيەلمىگەندە،
سۆيەلەرمەن شۇ چاغ بىرسىنى.
ئۆزەمنىمۇ سۆيەلمەي يۉرسەم،
سۆيۉپ قوي، دەپ قىستىما مېنى.

خىيالىمنىڭ جىمجىت كېچىسى

1

خىيالىمنىڭ جىمجىت كېچىسى،
سېنى ئاستا تۇرسام قۇچاقلاپ،
قويامسەنكىن سەن مېنى ئويلاپ.
ياشلىرىڭنى سۈرتكۈم كېلىدۇ،
قەلبىمدىكى يىغلاڭغۇ ئەي قىز،
تونۇمايمەن ئوڭۇمدا بىراق...
پەقەت
قالغىنىڭدا چۈشۈڭدە ئۇخلاپ،
قەلبىڭدىكى زىل تارىلارنى،
چېكىپ باقسام دەيمەن ئاۋايلاپ.

2

تەنهالىقنىڭ جىمجىت كېچىسى،
خىيالىمدا غايىب مېھماندەك،
كىرىپ باقسام دەيمەن چۈشۈڭگە.
دەرىزەڭگە مارىلىغان ئاي،
شولىسىغا قوشۇلۇپ بىر پەس،
قونۇپ باقسام دەيمەن يۈزۈڭگە.
چۈشلىرىڭگە قالسامەن مۆگدەپ،

ئوماقنىنە لەۋلىرىڭ بىلەن،
ئويغىتامسەن سۆيۈپ كۆزۈمگە.

چۈشلىرىمدە نەچچە-نەچچە رەت،
يىغلىغانتىڭ يۈزۈمنى ھۆللەپ.
بۈگۈن مانا ئېلىپ قولياغلىق،
سۈرتۈپ قوياي دېسەم يېشىڭنى،
تاپالمىدىم ھېچ سېنى ئىزلەپ.
قانداق تاپاي ھە، راست مەن سېنى،
تونۇمىسام ئوڭۇمدا پەقەت.
يا يۈرەمسەن باشقا بىر سىنىڭ،
چۈشلىرىدە تېنەپ-تەمتىرەپ.
تونۇمامسەن يا سەنمۇ مېنى،
تونۇيتتىڭغۇ ھەممىسى مېنى،
خىيالىڭغا دەپ بەرمەيتتىمەن،
ئادرېسىمنى ياكى ئىسمىمنى،
كىممۇ ئېيتىپ بېرىدۇ ماڭا،
ئەمدى سېنىڭ تۇرار جايىڭنى...

ئارامسىز خىياللار

شامالدات قەلبىمنى، سېھىرلە بىر ئاز،
قەلبىمدىن يوشۇرۇن، زەررە چېچىلسۇن.
دەرىزەڭ چېكەيمەن، ئامرىقىم، كۆندە،
تاراسلاش ئەۋجىدىن ئۆيىقۇڭ ئېچىلسۇن.

شۇ چېكىش بىر خىلدا توختىمىسۇن ھەم،
چىققىن سەن تالاغا يالغۇرلۇق كىيىپ.
ئاسمانغا قارىغىن،
قارىغىن يەرگە،
يەر-ئاسمان سۆيۈشەر ۋىسالغا قېنىپ.

ئادەم قۇياش

تولغانغانچە يېتىرقاش ئىچرە،
سايىلارغا تىكتىم كۆزۈمنى.
خىرەلىككە بەرمىدىم چىداش،
يۈرەكلىرىم قاتتى بولۇپ تاش،
يوقاتقانچە ھېسۇ-سېزىمنى.

قۇياش تىلەپ تەڭرىدىن مىڭ رەت،
بوسۇغىسىدا ياتتىم جەننەتنىڭ.
ئۆتۈنۈشلەر ھەل بولماي تۈگەل،
بۇنىڭ ئۈچۈن تۆلىدىن بەدەل،
قۇلىقىدا ئويناپ مېھنەتنىڭ.

ۋەھىيلەرنى كۈتتۈم تالاي تۈن،
ئۇيقۇسىزلىق ئەدىگەن دەملەر.
كۆڭلۈم مېنىڭ يورۇدى بىردىن،
يېڭى تاۋۇش ئەۋجىدە زېمىن،
قۇياش ئىكەن ئەسلى ئادەملەر...

سۆيىۋەر قىزچاق

گە بېغىشلاپ

كٶلكە تەرگىن زىناققا، ئاچچىقلانما ھەرگىزمٶ،
جىرىڭلىغان كٶلكىلەر سەۋدايىڭنى تارقىتار.
جەننەتتىكى ھۆر قىزلار تەسىرلىنىپ سېنىڭدىن،
ھېسلىرىنى پارچىلاپ كەڭلىكلەرگە چاچرىتار.

مەيلى سېنى بەزلىسٶن، ئالدىڭدىكى ئادەملەر،
سۆيٶنچەڭنى بېرىۋەر يٶرىكىڭدىن سۆيگەنگە.
ساڭا كٶلٶپ قارايدٶ تٶندە يانغان يٶلتٶزلار،
بەدەل تەلەپ قىلمايدٶ پەرۋانىدەك كۆيگەنگە.

سۆيمەي تٶرٶپ سۆيٶنگەن ئۆز بەختىنى تاپالماس،
ئٶندا ئاچچىق ھەسرەتنىڭ ئەلەملىرى لەپىلدەر.
مەن يٶرٶيمەن كەچكٶزنىڭ جىمجىت سارغٶچ باغرىدا،
شىۋىرلايدٶ ئالدىمدا قىزغىن، يېشىل شەپىلەر.

ئۆمۈر ناخشىسى

ئۆمۈردە ناخشىلار قالدى بىر تالاي،
بەزىسى يېقىملىق، بەزىسى قوپال.
توۋلىدىم بولسۇنكى مەيلى قانداق جاي،
توساقلار تۈزلەندى، يېڭىلدى دوقال.

ئوتتۇز بىر باھارنى ئۆتكۈزدۈم باشتىن،
ئوتتۇز بىر ياش ۋە كۈز، قىش ئۆتتى ھەمدە.
ھېسابسىز نۇر ئەمدىم ئايدىن، قۇياشتىن،
ئاجايىپ تۇيغۇلار جۇش ئۇردى تەندە.

ئادىمى خىسلەتكە قويدۇم ئىشتىياق،
يىرگەندىم ناداندىن ياغدۇرۇپ نەپرەت.
ياخشىلىق كۆرگەندە كۈيلىدىم ئۇزاق،
يامانغان ھەرقاچان قىلمىدىم شەپقەت.

يوللىرىم كۆمۈلدى نۇرغا، توزانغا،
سۆيۈنۈپ تېۋىندىم نۇرلارغا قاراپ.
نۇرلارنىڭ يۈزىنى توسقان مانانلار،
سۇرۇلدى ئاخىرى، كېتىشتى تاراپ.

ئىڭگەلەپ ھاياتىم باشلاندى شۇنداق،

تويۇندى كۆزلىرىم سۇبھىگە، نۇرغا.
ئىسمىم قويۇلدى، (بىلمەيمەن، قانداق؟)
يېزىلدى بىر جان، دەپ ئارخىپ قۇرىغا.

دۇنياغا كەلگەندە تەمتىلەپ مېڭىپ،
قىزىقتىم نۇرلارغا قىزىقتىم تاڭغا.
بىلگەنچە ئىنتىلدىم، ئەقىدەم چىڭىپ،
مۇھەببەت باشلىدىم يېڭىچە ئاڭغا.

ئۇ يامان بۇ يامان ئاۋۇسىمۇ ھەم،
شۈكرىلەر قىلمىساڭ بولىسەن غاپىل.
ياشايسەن ئۆمرۈڭدىن نەچچە ھەسسە كەم،
دېيىشتى جاھالەت پىرلىرى جاھىل.

ئۆزىنىڭ قولىدا ھەركىم قىسمىتى،
تايمايمەن يولۇمدىن ئىزدەپ يورۇقلۇق.
ھىيلىلەر، مىكىرلەر كار قىلمايدۇ بەس،
كۆرۈنەر كېلىچەك كۆزۈمگە نۇرلۇق.

تەھقىقكى، ئالەمدە ھەممىدىن قىيىن،
ئەمەللەر قىلماقلىق شېرىن سۆزلەرگە.
ھاياتنىڭ قىممىتى بىلسەڭ بۇ ئەمەس،
ھەقىقەت يالتىراپ تۇرغان كۆزلەردە.

كىم دەيدۇ كەچمىشنى قىل دىلدىن ساقىت،
ئۇ ھامان چۈش كەبى قالىدۇ ئەستە.
ئىلاھقا تىۋىنغان كەبى بىر زاھىت،
تۈيغۇلار ھەدىيە قىلار بىر پەستە.

ھەركىمدە بىر تاللاش بولغاندەك چوقۇم،
مېنىڭمۇ تاللىغان يولۇم بار داغدام.
بەك ئاددىي بوپ قالار بەلكى بۇ ئۇقۇم،
ھېسلىرىم جانلىنار كۆتۈرگەندە جام.

چۈكۈنەم ئويلاردىن خالىي مەن تۈگەل،
ئۇ مەندىن قارغىش ۋە نەپرەت.
تۆلەيمەن تۆلىسەم ئاڭا زور بەدەل،
يانىدۇ قەلبىمدە گۈلخان مۇھەببەت.

ناۋادا ھېرىقسام سەپەر ئۈستىدە،
ساڭا كۈچ بېرىدۇ بۇ ئانا تۇپراق.
مەن تۆككەن تەرلەرنىڭ مېۋىسى ئەنە،
ئۇ ئەبەت ئۆمرۈمدىن سۇلماس ياپراق.

بۇ مېنىڭ ئېيتقىنىم ئۆمۈر ناخشىسى،
ئېيتىمەن ئۆمرۈمگە قويۇلغىچە چەك.
ۋىجدانىم ئۆمرۈمنىڭ بەلكى ساقچىسى،
ئۇ بىلەن نۇرانە، پارلاق كېلىچەك.

كۆزلىرىمدە مۆگدەيدۇ قۇياش

1

مەن شەھەرلىك ئاددى بىر ئادەم،
سەھرالىققا ئوخشايمەن بىراق.
يۈرۈكۈممۇ سوقىدۇ ھالسىز،
كۆزلىرىمدە مۆگدەيدۇ قۇياش.
كۈندۈزلىرى كۈلۈپ يۈرۈيمەن،
غېرىبلىقتا كېچىسى، ئەمما،
چانىقىمدىن قۇرىمايدۇ ياش.

2

كۆزلىرىمدە مۆگدەيدۇ قۇياش،
بولۇپ قالار يوللىرىم خىرە.
پۈتلىشىپ مەن ماڭالماي قالسام،
كۆرۈپ قېلىپ يىقىلغىنىمنى،
يۆلەپ قويار كىم كېلىپ مېنى؟
ئاشىقىدىن ئايرىلغان قىزنىڭ،
ياش لىقمۇ-لىق تولغان كۆزىدەك،
خىيالىممۇ قالسا مۇڭلىنىپ،
كىممۇ سۈرتۈپ قويار يېشىمنى.
رەستىدىكى سېمىز قاسساپنىڭ
ئالدىدىكى باغلانغان قويدەك،

تېپىچەكلىسە ئۈمۈتلىرىمۇ،
كىممۇ بەزلەپ قويار قەلبىمنى؟
تەنھالىقتا كەتسەم ئىچىرقاپ،
ناتونۇش دوست بەرگەن ناننى يەپ،
پۈتۈپ قالسا ئاۋازىممۇ،
كىم؟ ساداغا ئۆندەر تىلىمنى؟!
كىممۇ يوقلاپ كېلەر ھەم مېنى؟

3

كۆزلىرىمدە مۆگدىگەن قۇياش،
تىمىم-تىمىم كۆز ياشلىرىمنى،
بۇلۇتلارغا سۈرتكۈزگەن ئىدى.
خىجىل بولۇپ كېتەر شەپەقمۇ،
تىمىم-تىمىم ھەسرەتلىرىمنى،
ئېلىپ كەتسە قۇياشقا قوشۇپ.
ئېلىپ كەتسە تەنھالىقىمنى،
زىمىستاندا تاغ چوققىسىدا،
چېچەك ئاچقان قار لەيلىسىدەك،
ئېچىلىپ كېتەر غېرىب كۆڭلۈممۇ؟

قايتماس رېئاللىق

سوۋغا قىلدىم تۇنجى سۆيگۈڭگە،
قاسىرىقىمنى ئازابتىن پۈتكەن.
بىلمەي قالغىن پىنھان قەلبىمنى،
بۇھاياتتىن نېمىلەر كۈتكەن.

ئادرېسىنى قوياي باستۇرۇپ،
پاك سۆيگۈمنىڭ يۈرەك قېتىمغا.
ئىككىلەنمەي سىزىپ قوي چەمبەر،
قەلبىڭدىكى غوۋا ئىپتىمغا...

چانىقىمدىن تامچىدى قان-ياش،
شاتلىقىڭغا بولاي مەن شېرىك.
چىرقىرىماس يۈرىكىم دوزاق
ئازابىنى تارتسامۇ تىرىك.

ئىككى سونېت

1

ئۈزۈن چېچىڭ چىرماشقاندا بەل-پۇتلىرىڭغا،
تېشىلىدۇ كۆ گۆھىرى، تامچىتىپ قان-ياش.
مۇجەسسەمدۇر پاك گۈزەللىك ۋۇجۇتلىرىڭغا،
قان قۇسىدۇ ھەسەت قىلىپ ھۆسنىڭدىن قۇياش.

ئاي يۇلتۇزلار مۆكۈشىدۇ بۇلۇت كەينىگە،
ئوت پۈركىسەڭ تەبەسسۇمدا چەكسىز ئاسمانغا.
ئىزىڭ قالار ئۆچمەس بولۇپ چىقساڭ سەيلىگە،
ئەرمەك بولار چىمدىم توپاڭ جىمغۇر ئارمانغا.

يا ئەمەسسەن جەننەتتىكى پەرى نەسلىدىن،
ئىنسانىدىكى گۈزەللىكنىڭ بەرى سەندە جەم.
تاللاپ يۈرۈپ، ئالغانمۇ سىن باھار پەسلىدىن،
قاچانلاردا تۇغۇلدۇڭ سەن، مەن ئۇچۇن ئەركەم!

مىنگىشەيلى ياشلىقتىكى ئارزۇ ئېتىغا،
سىڭىپ كەتسۇن پاك ئىشقىمىز كۆڭۈل قېتىغا!...

2

قىزلار ئۇچۇن ئەڭ كېرىكى، شەرمى-ھايادۇر،

هايا بىلەن ياشىغانلار كۆكتىكى چولپان.
قىزلار لېۋى، جانغا شىپا مېھرىگىيادۇر،
بىر سۆيۈشتىن يۈرەكلەردە يانىدۇ گۈلخان.

ئۈلگىسى سەن ۋاپا بىلەن سۆيدۈرگەنلەرنىڭ،
لەززىتىمدىن تىلىم تاتلىق، ھېسلىرىم تاتلىق.
(ئاشىقىمەن پاك ئىشقىدا كۆيدۈرگەنلەرنىڭ،
ۋاپادارلىق ۋۇجۇمدا قۇچىدۇ شاتلىق.)

شەرمى-ھايا ۋاپا بىلەن كەلسە بىرىكىپ،
چىن مۇھەببەت چېچەكلەيدۇ ئۆمۈر بېغىدا.
«مەن سۆيىمەن سېنى» دېسەم كەتمە تېرىكىپ،
شۇنداق ھەۋەس بولىدىكەن ياشلىق چېغىدا.

سۆيگۈمىزدىن چېچەكلەرگە پۈركەنسۇن ئالەم،
ئىچەي شەربەت، گۈلگۈن لېۋىڭ بولسۇن پىيالەم.

پەرۋازىمدا گۈللىتىمەن باغ

مەن باھارغا ئاشىق قۇش كەبى،
قانىتىمنى پەرلىدىم تاڭدا.
چېچەكلەرگە چىلاپ رەڭگىمنى،
ناخشا ئېيتتىم سۆزۈك ئاھاڭدا؟!

سۆيۈۋالدى ئىزلار قالدۇرۇپ،
يۈزلىرىمنى شىتىلە شامال.
شەبنەم بولۇپ قەلبىم بېتىگە،
سىم-سىم سۆيگۈ چۈشتى ئېھتىمال.

ياپيېشىل تاڭ روھىمغا ئەرمەك،
پەرۋاز قىلدىم بىر سۆيگۈ باشلاپ.
چەكسىز ئالەم كەڭلىكلىرىدە،
قېيىق ئاتتىم كەڭ غۇلاچ تاشلاپ.

«مەھبۇس» بولۇپ قالغان مۇئەللىم

ياشلىرىمىنىڭ نازۇك يىپلىرى،
چانىقىمدىن ئۈزۈلدى بىر رەت.
ئۆتۈنۈشكە تولغان چېھرىڭدىن،
ئۆكسۈپ كەتتى يۈرىكىم دەھشەت.
ئېھ مۇئەللىم! مىسكىن قەلبىڭگە،
دىل ئازابىم تۇغدى مۇھەببەت.

خالىي بولۇپ مىننەت تامادىن،
كۆن ئۆتكۈزدۈڭ سىرىقتال، ئۇدۇل.
مېھنەتلىرىنىڭ بولماي ئوبورۇت،
يانچۇقۇڭدىن يېتىرقىدى پۇل.
جاپايىڭدىن تۆرەلگەن كىسەل،
يۈرىكىڭنى قان قىلدى ئۇ يول.

نۇر بېرەتتىڭ قەلب قەسرىڭگە،
ئىلىم-پەندىن ياندۇرۇپ پانۇس.
ياخشىلىقغا ئۈندەپ ئىنسانىنى،
ئۆگىتەتتىڭ ياشاشنى راۋۇرۇس.
يىقىلغاندا دوسكا تۇۋىدە،
كۆتكەنمىدىڭ بولۇشنى «مەھبۇس».

سىقىلغاندۇ بۇ كەمگە نەچچە،

ئىزتىراپقا تولغان يۈرىكىڭ.
ھايات شامىڭ ئۆچمەيدۇ ئەبەت،
(بولۇپ بىرەي ئىككى بۆرىكىڭ)
سەن ياشايسەن، باردۇر ئەۋلاتقا،
يۇرت-ۋەتەنگە كۆپلەپ كىرىكىڭ...

خاتىرجەم بول، سىنى «تۇرمە»دىن،
پات يىقىندا ئەيلەيمىز ئازات.
غۇرۇرىمىز سەندەك «مەھبۇس»قا،
«قوشۇن» تارتىپ، قىچقىرار غازات.
قايتىپ كىلەر يەنە مۇنبەرگە،
ئۆمۈرۋايەت بىلىمىڭ تارات.

كەچۈر مېنىڭ ساددىلىقىمنى

كەچۈر مېنىڭ ساددىلىقىمنى،
كېتىپ قالسام خوشمۇ دېمەستىن.
خاپا بولۇپ يۈرگەنچە دەرھال،
بۇ ئىشلارغىن چىقارغىن ئەستىن.

كەچۈر مېنىڭ ساددىلىقىمنى،
بەرسەڭمۇ گەر چەكسىز ئىمتىياز.
كېچىلەرنى قۇچارمەن غامكىن،
چىللىسىمۇ نەچچە رەت خوراز.

كەچۈر مېنىڭ ساددىلىقىمنى،
سۆيەلمىدىم قېنىپ بىر قېتىم.
ئەلمىساقتىن بۇنداق بەختكە،
نائىل بولۇپ بېقىپتىكەن كىم؟

كەچۈر مېنىڭ ساددىلىقىمنى،
سېنى ئۇۋلاش ماڭا نە ھاجەت.
بىردەمچىلىك ئېزىتقۇ ھەۋەس،
بىر ئۆمۈرلۈك كەلتۈرىدۇ رەت.

كەچۈر مېنىڭ ساددىلىقىمنى،

كۆيۈپ قىلىش مۇھەببەت ئەمەس.
بەخت قۇچۇپ قەدىر كېچىسى،
نادانلىقنىڭ يىلتىزىنى كەس!...

قاقشال دەرەخ

كەيدۈرمەپتۇ ساڭا باش-باھار،
يېشىللىقتىن پۈتكەن لىباسنى.
ئەسلەتمەپتۇ ئەپتى-سىياقىڭ،
گۈزەللىكنىڭ شاھى ۋېناسنى.

يىلتىزىڭدىن چىرىپسەن...دېمەك،
ھايات ساڭا ئاچماپتۇ چىراي.
بىر ئۆمۈرلۈك ماكانىڭ ئەمدى،
شورى ئۆرلەپ، قاغجىرىدىغان ساي.

قاقشال دەرەخ، تاتلىق چۈشۈڭنى،
ئوغۇرلايدۇ، تۇزلۇق زەي سۇلار.
قېتىپ قالغان تەبەسسۇمىڭگە،
ماتەم كۈيى قوڭغۇراق چالار.

تەلۋە بوران يىقىتىپ بىر كۈن،
قەبرىلەرگە بولارسەن شادا.
كېسىۋېلىپ باللار ياكى،
شىلتىپ يۈرۈپ، بېقىشار پادا.

كۈنلەر ئۆتۈپ بولامسەن تېخى،

لاۋۇلدىغان ئوچاقتا تۇترۇق،
كۆللىرىڭنى توزىتار شامال،
تەقدىرىڭنى تۆگىتىپ تولۇق.

پىراقنى كۆيلەيدۇ دەردلەنگەن قومۇش

تەنھالىق مەن ئۆچۈن ئازابلىق تۇرمۇش،
روھىمنىڭ بەرگىدە ئۈنۈپتۇ شىۋاق.
چۈشلەرنى قوغلىغان قەدىمكە قومۇش،
نەي بولۇپ كۆيلەيدۇ سۆيگۈنى ئۇزاق.

چۆلدىكى تۆگىنىڭ كولدۇرمىسىدەك،
چىقىرار تاكسىنىڭ سىگنال ئاۋازى.
ئۇنىڭغا قىپ-قىزىل لېنتا چىگىلگەن،
تويۇڭغا ئاتاڭمۇ-ئاناڭمۇ رازى.

ئازابلىق كۈنلەرگە ئەستىلىك بولۇپ،
زەر ياغلىق تەكتىدە تۆكۈلەر يېشىڭ.
(ھۇمايۇن قەپەزدە سايرايدۇ مۇڭلۇق،
بوپ قالدى ئاقىۋەت زاغلار دەرت تېشىڭ)

پىراقنى كۆيلەيدۇ دەردلەنگەن قومۇش،
كۆيىدە بەختلىك كۈنلەرمۇ نازىل.
تەنھالىق مەن ئۆچۈن ئازابلىق تۇرمۇش،
گادايلىق سۆيگۈمنى چەيلىگەن قاتىل...

چۈش

قەلبىمدىكى ئىككىنچى ھەسرەت،
يىقىتماقتا رىئاللىقىمغا.
قانىتىنى كىسەر ئەقلىمنىڭ،
قولۇڭدىكى پىچاق ۋە قايچا.

بوغۇچلانغان يىتىم باچكىدەك،
يۈرەر سەرسان روھىم پالاقلاپ.
سۆيۈپ قويماس چاك-چاك لىۋىگە،
بۇلۇت، يامغۇر،شامال ۋە ئاپتاپ.

چۈش...
روھىمدىكى تەنھا يولۇچى،
تەقدىرىمگە بارماقتا كىرىپ.
تاڭ پەيتىدە ئالدىۇ قارشى،
غىرىپ ئۆيۈم ئەلەملىك تىنىپ.

بىۋاپاغا

يۈرىكىڭنى قەغەزگە ئوراپ،
چەكسەم ئەگەر قېنىپ بىر قېتىم.
تۈتۈنلەردىن ئالىدۇ نەپەس،
ئۇلۇغ تىنىپ خاتىرجەملىكىم.

دۇنيا

كۆزلىرىمگە تاشلانغان دۇنيا،
تەبەسسۇمى بەكمۇ كۆڭۈلسىز.
يارىلانغان شىردەك ئۇ گويا،
تىپىرلايدۇ ھۇۋلايدۇ ئەنسىز.

كۆزلىرىمگە تاشلانغان دۇنيا،
قەدەھلەرگە كۆنگەن شاراب ئۇ.
ئىچىۋېتەر ھامان مەيخورلار،
ھايات كېسىمى بەلكى شۇنداقتۇ.

هايات يىلتىزى

ئايال، يىلتىز، تۇتاش كەتكەن روھ
ئالىمىمنى كېزىدۇ ھەردەم.
بولۇپ قالدى شەرتلىك بىر ئۇدۇم،
ئىزىڭ تامان جۆنىگەن قەدەم.
ئەبجەق ھېستا جۆيلىگەن تۇيغۇ،
مانانلاردا لەيلەيدۇ جانسىز.
يىلتىزىڭدىن تامچىلىغان قان،
يۈرىكىمدە ياسايدۇ ئەگىز....
ئايال-ۋەتەن، تۇغۇم ۋە ئۆلۈم،
تەڭرى بەرگەن بۈيۈك مۇئەمما.
چۈشەكەشتە شان-شەرەپ يېزىپ،
ئويغانغاندا يىرتىمەن يانا.
شۇنداق ساڭا شان-شەرەپ يېزىپ،
يىرتىدىغان تۇيغۇلار كۆپتۇر.
سېنى ئاتاي ھايات يىلتىزى،
كەل قېشىمغا ئامرىقىم،
كەپتۇر.....

تونۇش يوللار

تونۇش يوللار ئۇزاق كەچمىشنىڭ،
ھەسرەت باي داغدام يولىلىرى.
بۇ يوللاردا پىراق تەشۋىشنىڭ،
سالا-سالا غايىب قولىلىرى.

بۇ يوللاردا ماڭسام قاچاندا،
ياندىشىدۇ بىر ساھىبجامال.
يۈرىكىمنى قوچۇپ ئارماندا،
داۋام قىلار ئەبەدى شۇ ھال...

باغچىدىكى ئۈچرىشىش

كەلمەكتىدۇر ئاستا يېقىنلاپ،
يۈرىكىمگە مېغىزرەڭ توپلەي.
ئۆمچەيمەكتە بېتون ئورۇندۇق،
يىغلىماقتا ئەسەبلىرىم، ھەي!

تونۇشمىغان ئىككى يۈرەكتە،
ئىككى ئاتەش كۆيەر لاۋۇلداپ.
كىملەرگىدۇر ئۆمتۆلسە بىرى،
بىرى يۇدۇپ يۈرىدۇ ئازاب.

ئىككى يۈرەك، ئىككى خىل دۇنيا،
ئۇچرىشالماس بىر نۇقتىدا ھەم.
كېتىۋەرگىن ناتونۇش قىزچاق،
سۆز تاشلاشقا جۈرئىتىممۇ كەم!...

كۈنلەر ئۆتتۈپ قۇچارسەن بەخت،
ئايلىنىشنى قويۇپ بىھۇدە.
باغچىدىكى سەن، مەن ئۇچراشقان،
تۈنجى كۈنگە گۇۋاھدۇر سېدە.

يۈرىكىمنى بەرمە قايتۇرۇپ

كىرىپ كەلدىڭ مىسكىن كەپەمگە،
يۈرىكىمنى قايتۇرماقچىدەك.
ساڭا تەۋە بولغىلى نېكەم،
ئوت تەپتى بار، يالقۇنلۇق يۈرەك.

خىيالىمنىڭ نازۇك پىلتىسى،
ئېپ كېلىدۇ دىلغا پارتلاش.
ئويغاق تۇرۇپ كۆرگەن چۈشۈمنى،
ئېسى-يادىڭ قىلار خام تالاش...

بېكىنىمەن غېرىب كۆلبەمگە،
«ئاغرىق»ىدىن ۋايساپ قەلبىمنىڭ.
مەنلا تارتاي سۆيگۈ ئازابى،
ئېپ كېتىۋەر، يۈرىكىم مېنىڭ...

زىمىستانغا تۆكۇلگەن باھار

ئاجايىپ ئىش، يۇرىكىمگە ئوت كەتتى بىردىن،
قىيا بېقىپ بىر تەبەسسۇم قىلىشىڭدىن، يار.
قىش-زىمىستان كۆڭۇللەرنى باسسىمۇ قاردەك،
كۇلۇمسىرەپ قارىشىڭدىن تۆكۇلەر باھار.

چاقماق بولۇپ چېقىلغاندا ئىككى زەررە نۇر،
مۇسبەت قۇتۇپ تېشىپ ئۆتتى مەنپىي قۇتۇپنى.
ئەپقاچمىدىڭ كۆزلىرىڭنى شۇندىمۇ، دىلدار،
ئۆزۇڭ ئاچتىڭ ئىشىق ئۆيىگە سالغان قۇلۇپنى.

ئەمدى سۆيگۇ لاچىنلىرى چىقتى ئەرككە،
خالىغانچە قانات قاقسۇن بۇ كەڭ سامادا.
جاكا قىلسۇن كائىناتقا سۆيگۇ سىرىنى،
«ئىككى ئاشىق ۋىسال تاپتى» دېگەن سادادا.

ياشاش پەلسەپەم

شائىرمەن، ئاۋامنىڭ، ئەلنىڭ كۈيچىسى،
يازىمەن ئىشقىدا كۆيۈپ كۈنۈ-تۈن.
ئەل بەرگەن ئىلھامنى، ئەقىل-دىتىمنى،
سىزىمەن ئالەمدە ئۆزۈمنى پۈتۈن.

ئالەمدە ئىنساندەك گۈزەل شەيئى يوق،
گۈزەللىك يارالغان بولغاچقا ئۈندىن.
سىزەلمەس ئېيۋەنلەر قۇلاق، قاش-كۆزى،
ئېغىزى، يۈزلىرى، چېچى، بۇرۇن...دىن.

بەل، پۇتى، قوللىرى، (بارچە ئەزايى)،
ئاجايىپ كېلىشكەن، جەزبكە بەك باي.
تۇرقىدىن بەختلىك سىزەر ئۆزىنى،
ئەينەكتە كۆرۈپلا پادىشاھ، گاداي...

قولىقى ئاڭلىماس، پۇت-قولى باسماس،
بوپ قالسا، بۇ ھەرگىز سانالماس ئەيىب.
ھەركىمدە بىر كۆڭۈل شاھتۇر ئۆزىگە،
ئىنسانلىق بەختىدىن بولۇشار كەيىب.
شۇڭلاشقا ئىنساننى ئۇلۇغلاپ نەزمە،
پۈتۈشكە بىر ئۆمۈر ئەيلىدىم ئەھدى.
رازىمەن ئۆلۈشكە ئىنسانلارنى دەپ،

مىڭ جىنىم بولسىمۇ ئاڭا پەيۋەندى.

ياشىسام ئۇلاردەك ھالا، تۇز كۆڭۈل،
ئادەملىك بەختىمدىن تۆكەلىسەم ياش.
ئۇلارغا مېھرىمنى تەكشى تاراتسام،
نۇرىنى سەپكەتدەك تەكشى ئاي-قۇياش.

قولىغان بىر توقاچ بېرەلمىسەممۇ،
تۇتقۇزسام ئەدناسى بىر تال باشلىق دان.
ئۆگەتسەم شۇ باشاق بىر تال داندىنمۇ،
تەر تۆكۈپ ئەجىر قىپ ئېلىشنى خامان.

شۇ مېنىڭ بەختىمدۇر، (ئىنسانلىق بەختى)
ئالەمچە شادلىقتىن بېشىم ئاسماندا.
ئۇلار توي ئوينىسا يۈرىكىم مەمنۇن،
مەن شېئىر يازىمەن يۇرۇپ پىنھاندا.

بىر كۈلكە بىر قۇچاق شېئىر تۇغىدۇ،
پەپىلەپ ئالارمەن باغرىمغا ئۇنى.
ئەسەبىي يىغىمۇ ئاڭا ھامىلىدار،
يىغا ۋە كۈلكىدە ھايات يەكۈنى.

شائىرلىق ئۇنۋانىم ياكى تونۇم يوق،

لەۋھەلەر ئاسمىدىم ئىشىك ئالدىمغا.
تونۇماس كۆپ كىشى مېنى شائىر، دەپ،
كۆر ئەمەس ناخشامغا، شوق دۇتارىمغا...

كۉيۉمگە پەقەتلا بىر ئۆزۉم ھەمراھ،
ئاۋام، دەپ كۆنۉككەن تىلىمغا رەھمەت.
(تىلەيمەن ئۆمرىنى ئۇزۇن بولسۇن، دەپ،
تېنىگە مەڭگۉلۉك يولىمىسۇن دەرت.)

بۇ مېنىڭ مەڭگۉلۉك ياشاش پەلسەپەم،
ئۆمۉرلۉك ئەقىدەم چىقارغان يەكۉن.
بۇ قارار، ئەھدىمدىن ۋاز كەچسەم ئەگەر،
جىسمىمنى تاغ باسسۇن، قارا يەر يۉتسۇن!...

يېزىلمىغان خەتنىڭ داۋامى

ئېلىپ كېتەر نۇرغۇن ۋاقتىمنى،
يۈرىكىمدە يېزىلمىغان خەت.
ئاۋارىمەن ئوقۇپ بولالماي،
يۈكلىسىمۇ خىيالىمغا دەرت.

ئەستىلىكلەر سويۇلار بىر-بىر،
كەچمىشلەرنىڭ تۇتۇپ خۇمارى.
تاتلىق ئۈندە تامشىغان لەۋلەر،
يېزىلمىغان خەتنىڭ داۋامى.

جۇدالىقنىڭ ئۆرلەپ جۇدۇنى،
ئۇھسىنىمەن مىسكىن قەلبىمنىڭ.
ياۋايى قۇش كەتتى يىراقلاپ،
ئۇ تۇرمۇشقا تېخى كۆپ گۆدەك.

ئەنسىرەيمەن، چۆچۈيمەن پات-پات،
تەقدىرىدىن ئەسلىرىم بىھۇش.
يېزىلمىغان خەتنىڭ داۋامى،
بولۇپ قايتىپ كېلەرمۇ شۇ قۇش.

قىممەتلىك سوۋغات

سەھرادىكى مۇئەللىمە قىز،
جۆنەپ قالدىڭ بوگۈن شەھەرگە.
يىتىرقىما، كىتىۋاتمايسەن،
ئۆلۈم پۇراپ تۇرغان مەھشەرگە.

يارىشىدۇ ئەتلەس كۆينىكىڭ،
كوچىسىدا ماڭغان ئۇياتچان.
چاچلىرىڭنى تاشلاپ يەلكەڭگە،
قەددىڭنى تىك تۇتۇپ ھەرقاچان.

چۆچۈپ كەتمە تونۇيالماي ھەم،
تىكىلگەنچە لاتاپىتىڭگە.
دۇكاندىكى تىكلىمە ئەينەك،
گۇۋاھ، قىزلىق لاتاپىتىڭگە.

بولمىسىمۇ ئىگىز پاشنىسى،
لاتا كەشىڭ جىنىڭغا راھەت.
سودىلىقنى پۇتتۇرۇپ بولۇپ،
يىتىرقاشنى دەرھال ئۇنتۇپ كەت!

سومكاڭدىكى دەپتەر قەلەملەر،
گۆدەكلەرگە ئاتالغان سوۋغات.

بۇ بىر كۈنۈڭ ئۆتتى مەنىلىك،
قايتىپ بېرىپ بىلىمىڭ تارات.

ئەقىدە گۈلىدىن ئەۋەتتىم دەستە

ئەقىدە گۈلىدىن ئەۋەتتىم دەستە،
مۇھەببەت لېۋىدە قويغىن سەن پۇراپ.
دىماقتا ھىدلىرى چاچراتسا خۇش بۇي،
غەرق مەست بولغۇچە سۇمۇرگىن شوراپ.

ئەقىدە گۈلىدىن ئەۋەتتىم دەستە،
كۆچۈرگىن ئاۋايلاپ كۆڭۈل بېغىغا.
يىلتىزسىز بولسىمۇ قالار پىلتىڭلاپ،
ئىلاھى كۈچ تولار يۇمران بىخىغا.

ئەقىدە گۈلىدىن ئەۋەتتىم دەستە،
كۆڭۈلنى كۆڭۈلگە باغلايدۇ شۇ گۈل.
قىيامىغا يېتىدۇ سۆيگۈ شىرنىسى،
ئىككى تەن سىڭىشىپ كېتىدۇ ئۈدۈل.

پىچىرلا ئامىرىقىم سۆيگۈ ھەققىدە

پىچىرلاش، سېھىرلىك، يېقىملىق بىر ئۈن،
پىچىرلاش، تەبىئەت تىنۋىشى گويا.
پىچىرلاش كۆڭۈلنى قىلىدۇ پۈتۈن،
پىچىرلاش مۇھەببەت مېۋىسى گويا.

پىچىرلا ئامىرىقىم قۇلاقلىرىمغا،
ئاڭلايدۇ زەن قويۇپ تەن-تېنىم بۇدەم.
ئۇرۇلار ھىدلىرىڭ دىماغلىرىمغا،
باغرىمدا پىلتىڭلاپ تۇرىسەن ئەركەم.

پىچىرلاپ مەڭگۈلۈك ۋاپا ھەققىدە،
چىن سۆيگۈ تىلەيسەن، سورايسەن قەسەم.
بولدى قىل لېۋىڭگە سۆيەي چوككىدە،
شۇ ساڭا مەڭگۈلۈك ۋاپا ئەقىدەم.

چىن سۆيگۇنى تىپىۋال ئەمدى

سەلكىنىڭدە سەگىگەن يۇرەك،
ئارمىنىڭنى كەتتى ھاپاشلاپ.
ئۇ سۆيگۇدىن بېرىدۇ دېرەك،
مۇھەببەتنى قەلبىڭگە باشلاپ.

تەنتەكلىكىڭ چىقاردى تارتىپ،
باللىقنىڭ چوڭقۇر غارىدىن.
كۆتۇرەلمەس يۇكلەرنى ئارتىپ،
جەسۇر قىلدى سېنى قايتىدىن.

سىناقلىرى كۆپتۇر سۆيگۇنىڭ،
باللىققا قايتما ئەبەدى.
بىلسەڭ پەقەت مەنلا سۆيگۇنۇڭ،
چىن بەختنى تىپىۋال ئەمدى.

چۈشۈمدىكى ئوغۇزرەڭ قىزغا

چۈش بەرگىدىن ئۈزۈۋالدىم ئاررۇ مېۋىسى،
مەقامىغا يەتتى ئاخىر تىترەڭگۈ تىلەك.
پۈچۈلانغان قەلبىم ئارا يىغلايدۇ بىر قىز،
ھەسرىتىنى مېنىڭ بىلەن تەڭ تارتماقچىدەك.

قاناتلانغان خىياللارغا ئېسىپ لەۋھەلەر،
چۈمپەردىسىز مۇھەببەتنى ئەيلىدىم تاۋاپ.
روھ جىلۋىسى خىلۋەتلەرگە ياندۇرۇپ پانۇس،
تەشۋىشىمگە سوۋغا قىلدى قان رەڭگى شاراپ.

چۈشىنىكسىز ئىستەك بىلەن خەجلەپ نومۇسنى،
قول ئۈزارتتىم چۈشۈمدىكى ئوغۇزرەڭ قىزغا.
تورمۇزلانغان پاك يۈرەكنىڭ ئوت ئېپ موتۇرى،
تىزگىنىنى قويۇپ بەردى چۈشۈرمەي ئىزغا...

رېئاللىقنىڭ رىيازەتكە ھامىلىدار پەيتى،
رەڭسىز سۆيگۈ سىماسىنى ئالارمۇ پۈركەپ.
تەشۋىشىم يوق، چۈشۈمدىكى ئوغۇزرەڭ قىزغا،
ئازاپلانغان يۈركىمنىڭ بېرىمەن سۆزلەپ.

كەچكۈزدىكى بىر تال يوپۇرماق

كەچكۈزدىكى بىر تال يوپۇرماق،
تەۋە بولۇپ قەدىم ئۆتمۈشكە.
قىپ-يالىڭاچ تىترەيدۇ غال-غال،
يېپىشقانچە بىر تاتلىق چۈشكە.

ئۇنىڭ ئاشۇ چىرايلىق چۈشى،
ئۇزۇن ئۆتمەي بولىدۇ بەربات.
ياكى بىر تاڭ چىللىسا باھار،
جىلۋە قىلار سۆيۈملۈك ھايات.

چالا ساۋات ئىكەنمىز ئۇقسام

تەنھالىقنىڭ غېرىب ھۇجرىسى
خىيالىمغا پۈتمەكتە قانات.
ئۆزۈم يالغۇز چىقارماقتىمەن،
«تۇرمۇش» دېگەن بىلىمدىن ساۋات.

ئۈزۈلمەس تار ئۈزۈلدى بۈگۈن،
ناخشىلىرىم قالدى ياش تۆكۈپ.
ئەسەبلىرىم قايغۇ چايقايدۇ،
يۈرەكلىرىم كەتكەندە ئۆكسۈپ...

سەن نەلەردە يۈرۈپ بۇ كېچە،
تىلىدىڭكىن كىملەردىن پاناھ؟
كۆزلىرىڭدىن يامرىغان قىيان،
ياسىغاندۇ يۈگەنسىز دەريا!

مەلۇماتلىق بولساقمۇ ئالىي،
ئېتەلمىدۇق كۆڭۈلنى تاتلىق.
تۇرمۇش دېگەن بىلىم يۇرتىدا،
بىز ئىكەنمىز چالا ساۋاتلىق.

بۈگۈن سەھەر سىم-سىم يامغۇردا

بۈگۈن سەھەر سىم-سىم يامغۇرنىڭ،
ئۇۋىسىدا قاپتىمەن ئۇخلاپ.
تولغىنىشتا ئۇھسىنىپ ئۇزاق،
چۈشلىرىمنى قاپتىمەن يوقلاپ.

پەرىزاتقا ئايلىنىپ بۇدەم،
بۇژۇلدىغان پىۋا كۆپۈكى؛
بولۇپ قاپتۇ قىرىق كۇكۇلا،
ئېتىزدىكى قوناق پۆپۈكى.

ماڭلايدىكى ئاشۇ سېكىلەك،
تونۇگونلا ئۈچ تارتقان تېخى.
يۇلتۇز ئەمەس ئىدى جۈپ كۆزلەر،
پارلىمايتتى قۇياشتەك سېخىي.

بۈگۈن سەھەر، ئۆزۈمنىڭ ئوماق،
پىۋىسىغا يۆلىنىپ ئۇزاق.
كۆرۈپتىمەن ئالەمشۇمۇل چۈش،
چۈش بەرگىگە قاپتۇ ئىلىنىپ،
مەستلىكىدە غىلغايغان قاراق...

بۇگۈن سەھەر، سىم-سىم يامغۇردا،
بۇژۇلدىغان پىۋا كۆپۈكى.
باش قويغىنىم پەرىزات ئەمەس،
ھالسىز تىنغان پىۋا كۆپۈكى...

يۈرىكىمنى قايتۇرغىن قىزچاق

1

شۇنداق قىلىپ مېنىڭ قىسمىتىم،
مەھكۇملۇقتىن ئالدىن نېسىۋە.
شۇنچىلىكمۇ قەدىر-قىممىتىم،
ئەجەب چاندىڭ، سەۋەبى نېمە.

قوقاس قىلىپ بۇ پاك يۈرەكنى،
ياققان ئوتنى ئۆچۈردۈڭ ئۆزۈڭ.
بۇرۇختۇم قىپ نۇرلۇق تىلەكنى،
شۇملۇق تىلەپ چەكچىيەر كۆزۈڭ.

قىسمىتىمىز ئەمەستۇر ئوخشاش،
سەنغۇ خوشال، مەن بولدۇم ئوسال.
يۈرىكىڭگە ئورالغان شۇ تاش،
غۇلىتىدۇ دەريالاردا سال.

2

ئەي تاش يۈرەك سەنمىدىڭ ماڭا،
چاقچاق قىلىپ كولدۇرلاتقان بەك.
ئىللىق سۆزۈم ياقمىغاچ ساڭا،
ھەر قەدەمدە تارقاتتىڭ ئۆسەك.

تىۋشىڭنى چىقارما بۇ دەم،
ئېلىۋالاي سەندە بارىمنى.
يۈرەكلىرىم سېنىڭدە شۇدەم،
ئاشۇرىسەن يەنە زارىمنى.

چۈشىنەتتىم كۆڭۈل ئاياشنى،
يۈرىكىڭنى قىلغاندا ئىزھار.
سېنى بۇدەم يار، دەپ ئاتاشنى،
ئەمدى نېسىپ كۆرمەيمەن زىنھار.

سۆيگۈمنى بەر، يۈرىكىمنى بەر،
دىلدا قەرزىم قالمىسۇن بىر تال.
يۈرىكىمنى قايتۇرمىساڭ گەر،
ياشىشىمغا يوقتۇر ھېچ ئامال.

ئۈندىن ئۆزگە ئالار نەرسەم يوق،
تىلىمەيمەن سۆيۈشنى ھېسسىز.
ئالسام بەرگەن قەلبىمنى تولۇق،
شاتلىنىمەن بىر پۈتۈن ئەي قىز.

بەختىڭ ئۈچۈن تۈنىگەن بەختىم،
دوزاخ بولۇپ تۈيۈلدى بىر رەت.
غۇبارسىزدۇر سەن سۆيگەن قەلبىم،

مەن سۆيگەنچۇ؟ بىر يىرىپ كۆرسەت.

قايسىمىزنىڭ ئىكەن ھاۋالىق،
قايسىمىزنىڭ بۇرۇختۇم پەقەت.
قايسىمىزنىڭ سۆيگۈ ناۋالىق،
قايسىمىزنىڭ ئورۇنسىز سەپسەت.

بەختىمىز كۈيلىگەن كېچە،
ئىدىڭ شۇنداق قەيسەر، بىجىرىم.
قەسەملىرىڭ ئىدى ئۆزگىچە،
سۆيۈنگەنتى ئاھ مېنىڭ جېنىم.

مۇسىبەتلەر تولغان مازاردا،
ياتماقتىمەن روھسىز ۋە زەئىپ.
بىجىرىمەن، گاھى-گاھىدا
ھوش-كاللامدىن كېتىمەن ئېزىپ.

3

ھېلىقى كەچ ئېسىمدىن چىقماس،
تال باراڭلار ئېتەك يايغان چاغ.
كۆزلىرىمىز ئەسلا قىيالماس،
پىنھانلىقتا ئورالغاندا باغ.

«مەڭگۈ بىللە ئۆتەيلى» دېگەن،
قەسىمىڭنى يادلىدىم جېنىم.
يۈرىكىمنى بەزلەپ ۋە بەزەن،
سۆزلىرىڭنى تەكرارلاپ تىلىم.

ئويلىمىغان تېيىپ كېتەر، دەپ،
قەسىمىڭنى بىلىپ مەن بىر تاغ.
مەن ھەيرانمەن، ھەيرانمەن ئەجەب،
رىشتىڭنى سەن ئۈزدۈڭكىن قانداق؟

4

سەندىن ئۈمىد ئۈزگەندىن بېرى،
يۈرمەكتىمەن يىگانە، تەنھا.
مۇھەببەتنىڭ ئوتلۇق كۈيلىرى،
بىلىنمەكتە گويا مۇئەمما.

مەيلى يۈرگىن، چۈشكۈن خىيالدا،
مەيلى يۈرگىن، ۋىجدان نومۇس ئار.
مەيلى يۈرگىن بەختىڭ قارامدا،
مەيلى ئەزىز بولغىن مەيلى خار.

5

بۇ ھەممىدىن قەلبىڭدىكى داغ،

كۆزلىرىڭدە ئاچچىق كۈلكە ھەم.
سەن ئۆزەڭگە ئىشەنگەن شۇ چاغ،
بىلسەڭ ئىدى ئۆتكىلى نىكەم.

يوقاتقاندا گۈل ياشلىقىڭنى،
تەنتەكلىكىڭ كەلتۈرىدۇ دەرت.
ئۈمىدسىزلىك سېنى ھەم مېنى،
بىر يولدىلا ئەيلەيدۇ لەھەت.

ئېچىنمايمەن ئۆزۈمگە ھەرگىز،
يەنە سەنچۈن چېكىمەن ۋايىم.
گەپ ھار كەلمەس ساڭا بىر ئېغىز،
كېپىنىڭنى پىچسۇن خۇدايىم.

مەن ئۆزۈمگە شەكىلسىز قاتىل

ئۆز-ئۆزۈمنى بولدۇم ئۆلتۈرمەك،
ئېھ ئۆتمۈشكە تەۋە ھەممىنى.
سۇغۇرمىدىم غىلاپتىن پىچاق،
ئىزلىمىدىم گۇگۇم پەيتىنى.

تۈنتقىنى يوق ياكى خۇمارىم،
جان تىلىگەن ئوغا-زەھەرگە.
مەن ئۆزۈمگە شەكىلسىز قاتىل،
تەۋەككۈلچى تاغدەك خەتەرگە.

تەننى قايتا چۈۋۈپ ياسايمەن،
تۈرگۈم روھنى پاكلاپ قايتىدىن.
شاخلىتىمەن ئەقىل-ئىدراكنى،
سۈزۈپ ئېلىپ يۈندا-لايقىدىن.

ياخشىلارغا ياندىشىپ يولدا،
لېزگىن، مەغرۇر تاشلايمەن قەدەم.
ئىزلىمەڭلار، ئىلگىرىكى «مەن» يوق،
ھازىرقىسى «بەختلىك» ئادەم...

بىر ئوت بار...

بىر ئوت بار، يالقۇنلۇق تىلەكتىن پۈتكەن،
قاناتلىق خىياللار ئاڭا مۇجەسسەم.
كۆيگىنى تىلسىملىق جەزىرە ئەمەس،
كۆلپەتنىڭ كۆزىدەك يۇرەكتىكى غەم.

بىر ئوت بار، ئاتەشلىك پىچتا تاۋلانغان،
سۆيۈشنى ئۆمۈرلۈك ئەتكەن تىل-تۇمار.
ئىنتىلەر چەكسىزلىك ئالىمى ئىچرە،
بېسىلماس ئەبەدىي ئۇندىكى غۇبار.

بىر ئوت بار، رىيازەت ئاڭا ھامىلدار،
ئۆمۈرلۈك قايغۇ-دەرد ئۇنىڭ شېرىكى.
مەھكۇم روھ قېتىدا تۇرغان چوغلىنىپ،
ناتىۋان شائىرنىڭ ئوتلۇق يۈرىكى...

مەن

مەن...
كۆكسۈڭدىكى ئوغۇزرەڭ شاراب،
تىنىقىڭدا تۆلگەن قۇش ھەم.
كۆزلىرىڭدە ئىلاھىي يۇلتۇز،
كىرپىكىڭدىن قاڭقىغان شەبنەم.

مەن...
قاشلىرىڭدىن قاڭقىغان ھىلال،
چېھرىڭدىكى ساخاۋەتلىك نۇر.
چۇشۇڭدىكى تاتلىق شىۋىرلاش،
يۈرىكىڭدە تۈنىگەن غۇرۇر...

مەن...
چىنارىڭدا شاىلىغان نوتا،
دىمىغىڭدىن تارالغان ئەمبەر.
ھەلقۇمىڭدا چېچەكلىگەن جان،
بىر نۇقتىدا كېسىشكەن چەمبەر!
مەن...

شائىرنىڭ خىيالى

يېزىپ قويسام ئېزىپ قالغاندەك،
ئانچە-مۇنچە قەغەزنى بوياپ،
شائىرمىكىن دەپ قالما مېنى.
خىيالىمدا كۈن چىققان كۈنى،
قۇياشتا مۇز توڭلاپتۇ دېسە

كۈلۈشىدۇ بەزى ئادەملەر،
بىلەر پەقەت شائىرلار بۇنى.
پەلەك ھەتتا چۆرگىلىسە تەتۈر،
غەربىي ياقتىن چىقسىمۇ قۇياش،
بىز شائىرلار ئوڭشايمىز ئۇنى.

سونېت

مەن چۈش بولۇپ خىيالىڭنى چىرمىدىم،
تىنىقىڭدا سۆيگۈ چەكتى ئىزتىراپ.
ۋەسلىڭ ئىزدەپ باغلىرىڭغا كىرمىدىم،
ئۆزۈم ئاچقان شورىلاردىن مارىلاپ.

چىغىر يولۇم ئۆكسۈپ قالدى، نىھايەت،
ئۈنگەن چېغى ئاڭا تىكەن-نەشتەرلىك.
توسالغۇلار بولدى بىزگە كۆپ-غايەت،
غۇرۇرۇمغا ئېغىر كەلدى چىن ئەرلىك.

چۈش كۆرىمەن مەنمۇ سېنىڭ چۈشۈڭدەك،
كۆمۈلىمەن چۈچۈك-تاتلىق ھېسلارغا.
قونسام دەيمەن قوللىرىڭغا قۇشۇڭدەك،
بوي بەرمەستىن، زەھەر تىللىق بىسلارغا.

ئۈچۈپ كەتسەك يىراقلارغا پەر قېقىپ،
سەرسان روھلار دىل پايىگە بولسا جەم.
رېئاللىقتا نۇرلۇق تاڭغا تىك بېقىپ،
سۆيگۈ قۇچۇپ ئۇچۇپ كەتسەك، نېمە غەم!

ئىككى يۈرەك قوشۇلماقنى ئىستىسە،
تۈگىمەمدۇ قايغۇ، تەشۋىش، غەم-غۇسسە.

يۈرەك سۆيگۈسى

سىڭىپ كەتتىم پۈراقلىرىغا،
ئىپار كەبى ئانا تۇپراقنىڭ.
مەپتۇن بولدۇم ناخشىلىرىغا،
تەڭگە بولغان يېشىل ياپراقنىڭ.

كۆزلىرىمدە نۇرانە ئۇچقۇن،
پەۋەس دىلىم يېشىل دۇنياغا.
قەلبىمدە بار پەخرى بىر ئورۇن،
بۇندا ئۆسكەن ھەربىر گىياغا.

سېھىرلىدى قەلبىمنى بۇدەم،
زەڭگەر كۆكنىڭ مەيىن جىلۋىسى.
پارلىماقتا ئىقبالىم-ئەتەم،
ئاتا قىلىپ ھاياتلىق ھېسى.

كۆزلىرىمدە چاقنايدۇ بىر نۇر،
چىللار مېنى قۇياشلىق ئاسمان.
يۈرىكىمدە ھاياجان ھۇزۇر،
ۋىسال تاپقاچ مەندىكى ئارمان.

تارام-تارام...

1

تارام-تارام ياشلار تۆكۈشۈڭ،
ئۈيغاتمىدى قەلبىمدە مۇڭ غەم.
كىملەرنىدۇر تىللاپ سۆكۈشۈڭ،
خىيالىمنى سەگىتتى شۇ دەم.

2

تارام-تارام تۆكسەڭمۇ ياشلار،
كەچۈرمەيمەن سېنى، ئەي دىلدار.
كار قىلمايدۇ دەرگە ياماشلار،
ئىلگىرىدەك ئەمەسسەن رەڭدار.

3

تارام-تارام تۆككەنتىڭ ياشلار،
بەختىمىزنى كۈيلىگەن كېچە.
ئاھ، ئۇنتۇلماس ئوتلۇق قاراشلار،
لەززەتلەرگە چۆمدۈرگەن كېچە.

4

تارام-تارام تۆكتۈم مەنمۇ ياش،
سەن تۆككەندە مېنىڭدىن چېنىپ.

ئەپۇ سوراپ كەپسەن قاراقاش،
شۇ تۇرقۇڭغا قالدىم ئېچىنىپ.

5

تارام-تارام يېشىڭنى كۆرۈپ،
يۈرىكىمگە بەرگىن سەل ئارام.
كىملەرنىدۇ مەڭگۈلۈك سۆكۈپ،
يۈرىۋەرگىن بىچارە قوزام.

ئۇستاز بولماق تەس

ئالەمنىڭ سىرى كۆپ، ئۇلۇغ مۇقەددەس،
قوزغىتار دىللاردا ئىشتىياق ھەۋەس.
يېشىمى مۇئەللىم ھېكمىتىدە، بەس،
لېكىن ئۇ شۆھرەتكە ئېرىشكەن ئەمەس،
جاھاندا ھەممىدىن ئۇستاز بولماق تەس.

گۆدەكلەر تۇرۇشسا مۆلدۈرلىتىپ كۆز،
لېۋىدىن تامچىتىپ گۆھەر كەبى سۆز،
كۆرستەر ئۆزىنى «ئاتا»دەكلا ئۆز،
«ئۇ ساپان سۆرىگەن تىنىمسىز ئۆكۈز»،
جاھاندا ھەممىدىن ئۇستاز بولماق تەس.

مىنۇتتەك ئۆتكۈزەر سەككىز سائەتنى،
كىتاپلار ئىچىدىن ئىزدەپ راھەتنى،
ئاي-يىللار ئەگسىمۇ تۈپ-تۈز قامەتنى،
تاۋلىغان چىدامنى غەيرەت-تاقەتنى.
جاھاندا ھەممىدىن ئۇستاز بولماق تەس.

كېچىلەر تاپشۇرۇق تەكشۈرسە تىنماي،
خورىغاي نەچچە شام، چىراق، پىلىك، ماي.
راھەتلىك ئۆيقۇدا ئىشلەمچى-مالاي،
مەكتەپكە ماڭدىغۇ ئۇستاز كۆز يۇماي.

جاھاندا ھەممىدىن ئۇستاز بولماق تەس.

مەكتەپنىڭ يېرىگە سالدى جىرىمنى،
كۆچەتلەر ئەي بولۇپ قىلدى گىرىمنى.
دېمىدى بىكارغا تۆكتۈم تەرىمنى،
يانچۇققا سالمىدى قىلغان كىرىمنى.
جاھاندا ھەممىدىن ئۇستاز بولماق تەس.

ھەممىدىن يامىنى سىلىق پۇلىسى،
«گەدەن»گە مىنىدۇ تەڭدىن تولىسى.
بەزىدە يىغىشقا يەتمەس چولىسى،
شۇڭلاشقا ئۇندىن نەق، كىشىدە نېسى.
جاھاندا ھەممىدىن ئۇستاز بولماق تەس.

دېھقانىنىڭ كۆنلىرى ھايۋاندىن بەتتەر،
كوزىرى ئازغىنە قولىدىكى يەر.
پۇل دېسە ھال ئېيتىپ لېۋىنى چىشلەر،
ئۆتىدۇ كىيلەر، دەپ ھوسۇلدىن خەۋەر.
جاھاندا ھەممىدىن ئۇستاز بولماق تەس.

ئوتتۇز كۈن تەر تۆكۈپ ئالغىنى چاغلىق،
يېگىنى ئەمەستۇر ۋە ياكى ياغلىق.
يېرى يوق بىر مو، بۇغداي قوناقلىق،

ئۆيدىكى نەچچە جان ئاڭا قاراشلىق،
جاھاندا ھەممىدىن ئۇستاز بولماق تەس.

پۇل يىغىپ ئاددىيلا سالالمىدى ئۆي،
ھېيت-بايرام، ئايەمدە سويالمىدى قوي،
«قىزى»نى ياتلىق قىپ بېرەلمىدى توي،
«ئوغلى»مۇ خېلىلا تارتىپ قالدى بوي.
جاھاندا ھەممىدىن ئۇستاز بولماق تەس.

كىيگىنى مودىلىق ئەمەس ئۇستىباش،
نامىدا «ئايلىقچى» تەگمەيدۇ مۇئاش.
قولىغا ئالغىنى تۆت كۇنلۇككە ئاش،
شۇ سەۋەب بويتاق بوپ قالدى نەچچە ياش،
جاھاندا ھەممىدىن ئۇستاز بولماق تەس.

سەن چىقمىدىڭ نېچۈن بېغىڭغا

ئۇن سەككىزگە كىرگەن چېغىمدا،
ۋۇجۇدۇمدا ئويغاتتىڭ سېزىم.
تام كەينىدە، پىنهان بېغىڭدا،
تالاي-تالاي قىپقالدى ئىزىم.

قوغلاپ كەتتى ئاناڭ بەزىدە،
شورا ئاتلاپ كىرگەن ئوغرى دەپ.
تۇن تەڭگىچە يۇردۇم مەلەڭدە،
ئىنسابىڭغا يۇمشاقلىق تىلەپ.

شورا ئاتلاپ كىرگەن ئوغرىنى،
سەن چىقمىدىڭ نېچۈن تۇتقىلى.
سېھىر بىلەن باغلاپ كۆزۈڭنى،
تەييار ئىدىم مەيلىڭ ئۇتقىلى.

گۈلباھار

ماڭغىنىمغا ئۆكۈنۈشۈم يوق،
ھويلاڭ ئىچرە يوللىرىم ئۇزاق.
گۈلباھارنى سۆيگۈچە ئۇپۇق،
توختىماستىن باسىمەن ئاياغ.

سىردىشىدۇ غايىب بىر دىلدار،
چۈشلىرىمدە مەن بىلەن خۇشخۇي.
گاھ ئويغانسام ۋە بولسام بىدار،
گۈللىرىڭدىن تارايدۇ خۇشبۇي.

ئاشۇ سۈرەت، ئاشۇ بىر دىلدار،
ئۆزۈڭدۇرسەن، ئۆزۈڭ دىلبىرىم.
ھىجرانلارغا چاقتۇرما زىنھار،
خۇن بولمىسۇن مېنىڭ دىللىرىم.

بىز سەيلىدە يۈرىمىز خوشال

بىز سەيلىدە يۈرىمىز خوشال،
سۆيگۈمىزدىن يۈرەكلەر ۋولقان.
ئېڭىمىزدا بىر شېرىن خىيال،
ئۆركەشلەيدۇ تومۇرلاردا قان.

ئۆركەشلەيدۇ تومۇرلاردا قان،
سىرلىرىمنى سۆزلەيدۇ يۈرەك.
مۇھەببەتنى كۆزىمىز ھامان،
يۇلتۇزلارغا قىلىدۇ كۆرەك.

يۇلتۇزلارغا قىلىدۇ كۆرەك،
ئەقىدىنى شۇ كۆز ھەربىر دەم.
ئۇپۇق تاڭدا ئاچقۇچە چېچەك،
سەيلىدە بىز، قەدەملەر بەردەم.

كۈي...

شۇنداقلا ئۇچرىشىپ قالدۇقمۇ دەيلى،
ئاھ، ماڭا تەبەسسۇم قىلارسەنمۇ يار؟
ئالدارسەن، ئالداشقا كۆنگەن تۈپەيلى،
يۈز بېرەر پاجىئە تەكرار ۋە تەكرار.

كىم سەندىن تىلىگەن مەندەك تىلەكلەر؟
ئۆزۈڭگە ئۆمۈرلۈك ھېزى بول دېگەن.
ئېۋەن كۆپ سېنىڭدە، ياپار ئېتەكلەر،
شۇ ئېتەك ئەسىدە ئۈلپىتىڭ ئىكەن.

ئوۋچى ھېسلار

بولۇپ سەيياد، بولۇپ بىر ئوۋچى،
ئىلىنۋالدىڭ مېنى ئىلكىڭگە.
يۈرىكىمدە ئىشقىمنىڭ كۈچى،
غوۋغا سالار سېنىڭ ئەركىڭگە.

مۇھەببەتكە كۆنۈك بولسامۇ،
كۆنەلمەيمەن قۇلدەك باغلىنىپ.
ھىجرانىڭدا بىۋاق ئۆلسەممۇ،
يۈرەلمەيمەن نىمجان چاغلىنىپ...

تاشلاندۇق ياپراق

دېڭىزىمدا سەن ئىدىڭ كېمە،
مەن ياماشقان ئۇندا خاداڭغا.
تۇنەشلەردە چۇشلىرىڭ ئارا،
نەچچە تۇننى ئۇلىغان تاڭغا.

كۆل قوينىدا سەن ئىدىڭ بېلىق،
قارمىقىڭدا ئىدىم مەن يەمچۇك.
يىگىنىڭدا مېنى ئالدىراپ،
سورىمىدىڭ دەپ:«هالىڭ نېچۇك؟»

بۇلىقىمدا سەن ئىدىڭ پەرى،
ۋە پەرىدەك يۇيۇندۇڭ ئۇزاق.
قېقىنۇستەك گۇزەل قەددىڭنى،
قوغدىغانتى كىرپىكىم ياراق...

ئېرىقىمدا نېچۇن سەن بۇگۇن،
بولۇپ قالدىڭ تاشلاندۇق ياپراق؟
هۆركىرىدىم، تاشالمىدىم هېچ،
يۇرىكىمنى ئەزگەچكە پىراق.

قېنى ساڭا باش پاناھ تىرەك،
ئەركىلىتىپ سۆيگەن شوخ سابا؟!

سىلىۋالاي سىنى قەلبىمگە،
ئېھ بىچارە مىسكىن، دىلرەبا!

موماي بولۇپ قالساڭ ناۋادا...

مەكتىپىڭگە كېتىۋەر تەمكىن،
يوللىرىڭدا سانسىز تەبەسسۇم.
ئېچىرقىغان قەلبلەر ساڭا،
يېپىشىدۇ ئەركىلەپ چوقۇم.

قىزارغاندا ئۈپۈق جىيىكى،
پەيدا بولۇپ سەھرادا سەھەر؛
مەكتىپىڭگە ياقىسەن چىراغ،
ئەتراپىڭنى قىلىپ مۇنەۋۋەر.

تەكرارلانغان ئۈشبۇ ھېكمەتتىن،
كېلەچەكنى تۇرىسەن تارتىپ.
يېتىلىدۇ ھېسابسىز ئەۋلاد،
يەلكىسىگە يۈكلەرنى ئارتىپ.

بولۇپ قالساڭ ئۇ چاغدا موماي،
(ئېغىرلىشىپ قالسا ئايىغىڭ):
مەن بولىمەن، مۇئەللىم قىزچاق،
ئىككىلەنمەي ھاسا تايىقىڭ!

غەزەللەر

يوق

نىگارىم تۇرسا يانىمدا، مېنىڭدەك كاتتا ئىنسان يوق،
نىگارسىز بىر دەقىق شاتلىق، قۇچۇپ ئۆتمەككە ئىمكان يوق.

ئۇنىڭ باغرى قەسەملەر شەربىتى ئاققان بۇلاق يەڭلىغ،
چۆكۈپ كەتسەم بۇلاققا، يۈرەكتە قىلچە ئارمان يوق.

ۋاپا ئەيلەپ قەسەملەرگە مېنىڭ قەدرىمنى تاغ قىلدى،
بۇنىڭدەك بولمىغاي ھەر تاغ، چىقىشقا مەڭگۇ دەرمان يوق.

لەتافەپ، خۇش زىبالىقتا جاھان ئەھلى ئاڭا قايىل،
شېرىن سۆز، شوخ زۇبانلىقتا ئۇنىڭدىن ئۆلگە ئالغان يوق.

سۆزى ھەم ھەرىكەتى بىردەك، دىلى سۇدەك سۈزۈك پاكىز،
سۆيۈشكە مەن كەبى يارنى، مۇناسىپ پاك يارالغان يوق.

دىلبەر

مېنىڭ ئادەملىكىم مەخپىي، شامالLاردىن سورا دىلبەر،
شامالLاردىن سويۈلغان يولغا قىيا بېقىپ قارا، دىلبەر.

بۈگۈن تاتلىق قىيان بولسام، ھەسەللەر بەھرى دەپ ئويلاپ،
ئۆزۈڭ ھەرە بولۇپ بالدىن سۈمۈرگىن، ھە...شورا دىلبەر.

ئۆگۈنلۈككە نېمە ھالدا، بۈنى ئويلاشقا ئاجىزمەن،
چوقۇم ئازغان، تىكەن، ياكى گۆشى ئاچچىق غورا، دىلبەر.

بەزەن، شەبنەم بولۇپ تاڭ پەيتى گۈللەر بەرگىنى سۆيسەم،
سۆيۈلدۈم مەنمۇ ئاغزىڭدا، يەنە كۆكسۈڭ ئارا، دىلبەر.

ۋە ياكى چۆلدە قاپقانغا چۈشۈپ قالغان بۆرە، يىلپىز،
ھايات تەشناسىدا باغرى ئېزىلگەن خۇن-يارا، دىلبەر.

گۈزەلنى گۈل سۈپەت دەيدۇ، بولۇپ گۈل مۇڭداشتى بۇلبۇل،
سۆيەي لېۋىڭگە خۇش ھىد بوپ، تەبىئەتكە تازا، دىلبەر.

مەگەر، مەۋھۇملۇقۇم قوزغاپ دىلىڭدا ئىشتىياق، چەكسىز،
سېغىندۇرسا، سالام يوللا سابالاردىن بارا، دىلبەر.

يار

قىلىپ سالام باش ئېگەي مەن مېھرۇ-ئاپتابىڭغا يار،
زەپىرىغان چېھرىمگە، قۇۋۋەت بەرگۈچى ئابىڭغا يار.

سەن گۈزەللەر تاجىسى شاھلار ئېلىنىڭ كۆزىدە،
بىر نەزەر ئەت جان بېرەي، ئاجىز بۇ غۇلامىڭغا يار.

ئوردا-قەسىرىڭ يەتتە قات ئاسمان پەلەكنىڭ ئۈستىدە،
نەچچە رەت يېرىلدى باشىم سەجدە قىلىپ تاغىڭغا، يار.

ئاڭلىسام بېھىشتە تۈنەيدىكەنسەن، يالغۇز ئاھ ئۇرۇپ،
مېنى پەس كۆرمەي قىلىۋال پاسبات، باغىڭغا يار.

سېنى قوغداشتىن سىرت، دىلكەش بولۇپ كۆڭلۈك ئاچاي،
رام قىلىپ مەيلىڭ ئۆزۈمگە، مۇڭ بېرەي سازىڭغا يار.

بۇلبۇلى شەيدا بولۇپ، بەرگىڭ ئارا سالسام ئۇۋا،
ئارمىنىم، تەگسە ئېغىز جۇپ ئالما-ئانارىڭغا، يار...

قوغلىساڭ رەنجىڭ سىنىڭدىن، چۆلنى ئەتمەسمەن ماكان،
تىنچ تۇرۇپ چىقماسمەن قارشى، ئەمرۇ-پەرمانىڭغا يار.

ئۆلتۈرۈش بولسا ئويۇڭ، دار ئاستىغا ھازىر ئۆزۈم،

باشنى كېسىپ چوقۇغايمەن تەننى كانارىڭغا، يار.

يىل ئۆتۈپ، ياشلىق كېتىپ، پۇشماندا ياش تۆسەڭ ئۇزاق،
ياش تۆكەي مەنمۇ بولۇپ ئورتاق سېنىڭ زارىڭغا يار.

كۆز يۇمۇپ رەھلەتكە بارساڭ، بىر ئۆمۈر شەيخ بولۇپ،
كېچە-كۈندۈز، كۆز-قۇلاق بولاي شۇ مازارىڭغا، يار.

سىغىنىدىم مەن تاياقىڭنى...

ۋەتەن قەدرىڭ ئۆتتۇلدى بەك، سىغىنىدىم، ئىھا! قۇچاقىڭنى،
كەچۈر مەندەك ئەقىلسىز-دۆت، دىۋەڭ تۇزكور قاچاقىڭنى.

تىنىمدىن جان-مادار يۈتتى، توپاڭنى سۈرمەيىن كۆزگە،
دىلىمدا يادلىدىم ئاش-نان، تۇزۇڭ، كەپەڭ، ئوچاقىڭنى.

دىماغىم ھىدلىرى ھەركۈن، سەھەر چىققان شاماللاردىن،
كاۋاپ-قۇيماق، پولو-لەڭمەن...كەبى ھەرخىل تاماقىڭنى.

باغ دەپ بەرگىنىڭ يەتمەي، بىشىڭغا تەڭلىدىم توقماق،
گىلىڭغا سانجىماق بولدۇم، ئۆزۈڭ بەرگەن پىچاقىڭنى.

تىرىپ پىتنە، توقۇپ تۆھمەت، يولۇڭغا ئورىلار قازدىم،
گويا كى جىنغا ئوخشاتتىم گۈزەل ھۆسنى-جامالىڭنى.

مانا جۆيلۈپ يۈرۈپ ئەلنىڭ غەزەپ-نەپرەتلىرى ئىچرە،
پۇشايمان، ياشقا تولدۇردۇم، كۆزۈڭنى جۈپ بۇلاقىڭنى.

يۈرۈمنى ئۆرۈدۇم ھەتتا چىقىپ كەتتىم يىراق ئەلگە،
غىرىبلىق پەنجىسى چىرماپ خاراپ ئەتتى سىياقىڭنى.

ۋەتەن ھەيۋەت، ۋەتەن جەننەت، ۋەتەن بىزنىڭ مەككىمىز،
ئۇنى مەڭگۈ تاۋابگاھى بىلگەنلەرگە ئىھتىرام...

ئازغۇن روھىمنى قۇم باسسۇن

مېڭىپ تاق يولدا تېپىلدىم، سۇنۇپ كەتتى ئۇمىد غايەم،
مېنىڭ چوڭ بايلىقىم بوپ قالدى قاقشال تەن بىلەن سايەم.

كۆڭۆل مۇلكۇمدە جاي تۇتقان زىبا-خۇرشىد قەلەمقاشىم،
پىراق دەستىدە چوغ يۇتتى سەمەندەر سەندىلىدەك ھەم.

ئۇنىڭ روھ ئالىمىدە جىلۋىلەر ئىزناسى ئۆچتى، بەس،
پەقىر باغرىمنى قان ئەيلەپ، يۇرەككە ئىزلىدىم مەلھەم.

خىيالى چۇشلىرىم قوغلاپ ئىزتىراپ چۆلدە سەرسانمەن،
روھىم مەھشەردە ئازغۇندۇر، تىرەكلىك بىر ماڭا ھەردەم.

ياشاشنى ئىستىسەم ئىلگىركى ھالغا كەررە قايتقۇم بار،
بىراق يار ئىشكى مەنچۇن تاقاقلىق بىر ئۆمۇر مەھكەم.

مېنىڭ ئازغۇنلۇقۇم ئۆلتۇردى تىرىك، ئاھ، مېنى تەڭرىم،
روھىمنى پاكلىيالماس مىڭ يۇيۇپ ۋە چايقىسام، زەم-زەم.

ئۇمۇدۇم: ئۇشلىماي مۇرادىمنى تاشلاڭ، چۆلدە قۇم يۇتسۇن،
بولۇپ كەتسۇن ناپاك جىسمىم ئەنە شۇنداق جازاغا يەم.

دىلبەر(2)

سېنىڭ بەختىڭ ئۈچۈن سايە چۈشۈرگۈم يوق، مېنىڭ دىلبەر،
بىراق، پېشماي تۇرۇپ شاختىن تۆكۈلگۈم يوق، مېنىڭ دىلبەر.

«گۆدەك» دەپ ئويلىما ھەرگىز، يېشىم ئون يەتتىگە كىردى،
خۇراپىي ئەزلى قىسمەتكە پۈتۈلگۈم يوق، مېنىڭ دىلبەر.

نەزەرىمدە ئۆزەڭ بىر گۈل-ئېچىلغان، خۇش پۇراق چاچقان،
بىغىمغا غۇنچە پورەكنى كۆرگۈم يوق، مېنىڭ دىلبەر.

مۇھەببەت ھەممىگە ئورتاق، ئەمەس ياش-قېرى دەپ ئايرىش،
يۈرەكتە ياندى يالقۇنلاپ، ئۆچۈرگۈم يوق، مېنىڭ دىلبەر.

مېنىڭ سۆيگۈ قۇشۇم بوستانلىرىڭغا ئاشىقى-شەيدا،
ئۇنى شاختىن يەنە شاخقا ئۇچۇرغۇم يوق، مېنىڭ دىلبەر.

غەزەب قىلما، چۈشەنمەستىن يۈرەكىمنى بىلىپ تەلۋە،
بىراۋ ئالدىدا تىل ئىشتىپ سۆكۈلگۈم يوق، مېنىڭ دىلبەر.

سېنى سۆيمەكلىكىم پەرھىز، ساڭا يەتمەكلىكىم سۈننەت،
دىدار كۆرسەتمىسەڭ مەيلى، پۈكۈلگۈم يوق، مېنىڭ دىلبەر.

مۇھەببەتتىن ئۆگەيلەتسە

كۆزۈڭ شەرھى قۇچۇپ بىر ئوت، يۈرەك-باغرىمنى سەيلەتسە،
تېنىمگە يامرىغاي شادلىق، ھېسىمنى كۆككە لەيلەتسە.

سەھەرنىڭ كۆزىدە قەترە بولۇپ، لېۋىڭگە تامغايمەن،
سۆيۈك سەرسانلىقى چۆلدە قويۇپ، باغرىڭنى چاك ئەتسە.

ئىنايەت ئەغتىرىم بارخانغا تۇغ تىكلەر، تېنەپ قالساڭ،
پاچاقلايمەن، مەگەر تەقدىر، ئۇمۇد ئارزۇيۇڭنى چەيلەتسە.

پەدەرىڭ پەرقىلىق ھاجەتلىرىمنى ئەيلىسە كومپەي،
سۆيۈلگەي قول-ئاياغى، تاش ئېتىپ، كالتەك دەۋەيلەتسە.

ئۆپۈپ يەر، قان يۇتۇپ، زەرداپتا تولغانسام، دېمە «بىمار!»،
بىھاجەتتۇر يۇتۇش شەربەت، مېنىڭ ھەكىمگە ئەملەتسە.

سېنى ئايرىپ مېنىڭدىن، خوش ئېتەلمەس كۆڭلىنى تەڭرى،
تېنىم خاك تەكتىگە چۆككەي، مۇھەببەتتىن ئۆگەيلەتسە.

غېمىم ئارتىپ بارار، كۆرمەي دىدارىڭنى بىرەر كۈنمۇ،
سەۋەپكە يول ئاچاي، ئادەت كۈچى كۆرمەكنى چەكلەتسە.

قىلدى

كېزىپ بىر باغرىمنى بىر سەۋدا، خىيالىمنى بىھوش قىلدى،
ئېسىم تاپتىن چىقىپ، تەرسالىقنى تۇشمۇ-تۇش قىلدى.

قاناتلارغا شېرىك، ھەمرا روھىم ئىشرەتلىرى ھازىر،
ئۇنى تەقدىر تۇتۇپ بەرمەس ياۋايى، تەركىسى قۇش قىلدى.

دىدار پۇرسەتلىرى پىنھان، مۇلاقەت سەرۋەرى تاڭسۇق،
ئۆزۈمدىن ئاغرىنىپ ھېسىم، گېزەندە دومسىيىش قىلدى.

ئۇبۇك ياسى سۇنۇپ، بەرداشلىقىمنى ساقىدى، قايتا،
تەۋەككۇل لەشكىرىم ۋەسلىڭ فرونتىدا ئۇرۇش قىلدى.

يىغىلدىم تاشلىدىڭ چۆلگە، چۇشەپ رىشتىڭ پاناسىدا،
كېچەڭ قەدرىم تۆكۈپ، ئادەملىكىمنى زاغ-ھوقۇش قىلدى.

پۇتۇم رايىڭغا كۆنمەتىن «غېرىپ-چۆللەر»گە ئىز سالدى،
ۋەسىل تۇغيانلىرىڭ تەندە كۇچۇمنى مىڭ ئۇلۇش قىلدى...

ئىلاھى ئىشق چېكىپ كۆزنەكلىرىڭنى دىل سارايىڭنىڭ،
كۆيۈككە مۇپتىلا ئەتتى، لېۋىڭ تاتلىق سۆيۈش قىلدى.

ئۇخلىما ئاچقىن كۆزۈڭنى

(بىر دوستۇمغا ھەجۋى)

قەي قىلىپ قۇستۇڭ قاۋاقتا، دۇم چۈشۈپ ياتتىڭ، دېمەك،
زەغمە يەپ پوستۇڭ يىراقتا، يېرىشىپ قاپاقمۇ بەك.

ئاقتى قانلار شۇرقىراپ، ئېغىز-بۇرۇن، قۇلاقلاردىن،
قالدى كۆزۈڭ پارقىراپ، بولدۇم ساڭا يولداش-يۆلەك.

دوست دېگەن ئەسقاتمىسا، چۈشكەندە باشقا دەرت-ئەلەم،
دوست ئەمەس، تەڭ تارتمىسا دەرتنى بولۇپ ئاڭا تېرەك.

ۋە لېكىن بۇنداق ئەمەس، دوستلۇقنى چاتقان شۇ مېھىر،
يىغلىدىم ئەپتىڭگە بىر پەس، يىغلىدى ئاسمان-پەلەك.

سەنمۇ ئۇيغۇر، مەنمۇ ئۇيغۇر، ئوخشىماس ئارزۇ-ھەۋەس،
كۆكلىمە، بىردەمگە جىم تۇر، سالمىغىن جانغا ئىكەك.

ئىلمۇ-ئىرپان يارىشۇر، يۇتساڭ ئۇنى مەي ئورنىدا،
قىز-يىگىتلەر قارىشۇر، ياشلىق گۈلۈڭ ئاچسا چېچەك.

ھە! دېگەندە ئىككى سەر قاقساڭ كېچە-كۈندۈز دېمەي،
مەيدىنى زەي يەرگە ياقساڭ، قاجىدۇر قىز-سېكىلەك.

شۇ سەۋەبتىن توي قىلالماي، ئۆتتى ئۆمرۇڭ بىھۇدە.
ئات تۇگۇل بىر قوي قىلالماي، ئىت-مۇشۇك، ھەتتا چۆنەك.

تاشلىما، دوستۇم ئۆزۈڭنى، نەسىھەتكە قۇلاق سال،
ئۇخلىماي ئاچقىن كۆزۈڭنى ئەمدى ياي سەنمۇ پىلەك...

خەير، نايىنىقىم

ئېتىبارىڭدىن يوقالدى مەندىكى تاقەت-چىدام،
بۇ سۆيەت قەھرىم تېشىپ ئالەمدە بولماپتىم قارام.

مەسخىرەڭدىن سۇندى باغجىلاب، تېرەن ئۆسكەن غۇرۇرۇم،
ھەمدە ۋىجدان قىلدى قەي، زەرداپقا تولدى دىل يارام.

بارمۇ رەسسامغا بۆلەك چىنلىق دېگەندىن ئەتىۋار،
ياپمىدىم ئىۋەنلىرىڭنى رەڭدە كۆرسەتتى سىدام.

ئوقۇماقتا يوق تېخى، چىن ئادىمىيلىك قىسسىسى،
رەنجىدىڭ مەندىن نىگار، ئاقتى يېشىڭ تارام-تارام.

ئەس-ھوشۇڭنى ئاپتۇ بىردىن ناخشىچى رەققاس يىگىت،
تووۋلىسا غۇڭ-غۇڭ ئاۋازدا «سۆزلىرى شەربەت، قىيام»...

مەس بولۇپسەن ماختىسا «ئايدىن گۈزەل يايرىم مېنىڭ،
لەۋلىرى ياقۇت ھەللىلىك، ئاغزى ئالتۇن شىشە-جام.

كۆزلىرى چولپانغا ئۆرنەك، كىرپىكى ئوقياسىمان،
قەددى گۈلدۈر، بۇيى ئەنبەر، بەل سۇۋارى بىر تۇتام.

بولدى بەس! خاستۇر تەرىپلەش، چىن غۇرۇرى ئادىتىم،

بۇنى قانداقمۇ چۈشەنسۇن، ساڭا ئوخشاش ئەقلى كەم.

خەير-خوش، شاخ سانغۇچتىن ئۆلگە ئالغان نايىنقىم، چۈشكە ئايلانسۇن سېنى دەپ ئايىنغان كۆنلەر تامام...

بولدى

ئۆزۈمنى سوتلىدىم ۋىجدان يۈرەكىنىڭ سوتچىسى بولدى،
تامام نەپرەتكە تەن ئۆمرۈم بۈگۈنىنىڭ ئولجىسى بولدى.

غۇرۇر پەشتاقىدىن ئالدى ئورۇن جۈملەئى شەيتانلىق،
ھالاللىق بەھرىدىن لوقمان ناۋتىنىنىڭ نوكچىسى بولدى.

دىلىم نۇر ئەمدى تاڭلاردىن، تەبىئەت سىھرى باغلاندى،
يېشىلگەن چوڭ مېگەم ساغلام ئەقلىنىڭ بوخچىسى بولدى.

ئىجات تۇلپارىغا مىندىم، كۆمۈلدى شانغا تىك قەددىم،
ئەقىل قەلبىم ئۆي-سارايىنىڭ نۇر توكچىسى بولدى.

گۈزەل تۇرمۇشقا يۈزلەنگەن چېغىم، قايناق ئىلھاملىرىم،
تالاي تۈن ئۇيقۇسىز ئۆتسەم، ۋاقىتنىڭ سوتكىسى بولدى.

يېزىلغان لىرىكام ئەل قەلبىدىن ئالدى ئورۇن، ھەيھات،
ئېسىل ناخشا-كۈيۈم مىسكىن كۆڭۈللەر بوتكىسى بولدى.

دىدى تۈيغۇن: ئۆزۈڭنىڭ تاللىشى ھەق داجىما ئۈندىن،
ئىرادەڭ ئەمدى ئۆمرۈڭنىڭ بوغالتىر چوتچىسى بولدى!

ئۆكسۈمە

ئۇ سېنى سۆيگەن مىنۇتلار ئەسكە چۈشسە، ئۆكسۈمە،
يۈرىكىڭگە يامرىغان ئوت-لاۋا ئۆچسە ئۆكسۈمە.

كۆز يېشىڭ دۈردانىسى يەرگە تۆكۈلدى قەترە بوپ،
گۆھىرىڭدىن نۇر ئۆچۈپ يۇلتۇزغا كۆچسە ئۆكسۈمە.

دىل ئارا تەردى نىزاھ شەيتان كەرشىنىڭ قىسمىتى،
ئاشىقىڭ مەھەللەڭنى تاشلاپ كەتسە ئۆكسۈمە.

زاغ ماكان ئەيلەپ تىزىپتۇ، تەن چىنلىرىڭغا ئۇۋا،
سېنى لىق گۆش ئورنىدا خاملا يەۋەتسە ئۆكسۈمە.

چىن مۇھەببەت شاللىغاي ساختىنا نومۇسسىز سۆيگۈنى،
ئاشىقىڭ ئەپۇ سوراپ نامە ئەۋەتسە ئۆكسۈمە.

كۆز-لېۋىڭ كۈلدى، ئەجەب خۇيلۇق يەنە بىر يەرلىرىڭ،
بولدى ئەمدى، سۆيگۈ رىشتىنى زەر يىپتا ئەشسە ئۆكسۈمە.

ئىككى ئاشىق بىر ئۆمۈر يەتكەن مۇراتقا نەدە بار؟
بۇ مۇھەببەت تىلسىمىنى تەڭرى يەشسە، ئۆكسۈمە.

جاۋاب چولتا سىناقلارغا...

1

چىمەننىڭ مەيلىگە باقسام، قېشىم قار ساپتۇ تاغلارغا،
تەئەججۈپتە قارار بولدۇم، چېچەكلىك كۈللى باغلارغا.

يىگىتلىك شوخ ئاساۋ ئاتتەك تىنىم تاپمايدىكەن چاپچىپ،
قېرىپ يەتمەس بولۇپتۇ كۈچ، سۆكۈت يوللاپ ساداقلارغا.

قىران نەدە يېتىپ نۆۋەت ئېگىز تاغنى ماكان تۇتسام،
ئارامىلىق يوق ئىدى بىر كۈن ياشاش ئىمكانى زاغلارغا.

ئېيىق ئوۋلاپ تېخى يولۋاس بىلەن شىرغا خىرىس قىلسام،
ئەمەس هاجەت ئىدىم پالتا، قىلىچ، سەرخىل ياراغلارغا.

ئاۋازىمدىن زېمىن تىترەپ پەلەك، گۈلدۈرلىسە هەيهات،
«چېقىن چاقماق قىلىپ يالت-يۇلت تولاتتى كۆك چىراقلارغا.»

2

لېكىن ئازغۇن ئەمەستىم مەن، ئۇلۇغ مەككەم ئىدى ئەل-يۇرت،
گويا ئاتەش ئىدى مېهرىم يېشىل ۋادا-پىراقلارغا.

تىرنامىلىك قەۋمگە دەيتتىم: يۇرەكنى ئارمىغان ئەتسەم!

سالامدا لىڭشتاتتىم باش، چاۋار تەمەچ، قىياقلارغا.

خامانغا تەڭ قوشۇپ ئاتنى، يەنە لاي-لاينى تەڭ توۋلاپ،
ئاۋام بىرلە چىپىپ ئۆستەڭ، تۇتاتتىم سۇ-قوناقلارغا.

مىنىڭسىز قىزىمايتتى توي بىلەن مەشرەپ، ئۆلەن، بەزمە،
بىراق قۇچسا ھازا يۇرتۇم، تولاتتى ياش چاناقلارغا...

3

نىتەي ئەمدى قىرىپ چال-مويسىپىت قاتارى ئاھ ئۇردۇم،
ئۆلۇم سايە چۈشۈردى تەن چىنارىمغا، ياڭاقلارغا...

ھەۋەسكە ئىشتىياق تارتماس بولۇپ قالدى ئۆزۈم ناخۇش،
بۇرۇن كۆنمەيدىكەن ئەمدى يېقىملىق، ئۇز پۇراقلارغا.

ئويۇن كۈلكە بىلەن ياشلىق خوراپ بەرگى تاشلىدى ئارزۇ،
كېتەر بولدۇم ئېرىشمەي شان-شەرەپ ئالقىش ئاتاقلارغا.

ھايات ئەلبومىدىن بىر رەت ۋاراقلاش مەن ئۈچۈن بەك تەس،
ياشاشتىن مۇددىئا نېمە؟ جاۋاب چولتا سىناقلارغا...

ئايا دوستلار مېنىڭ سەۋەنلىكىمنى دورىماڭ ھەرگىز،
ھايات دەپتىرىڭىز تولسۇن چوقۇم ئىبرەت ساۋاقلارغا.

ئارمىغان قىلدى

سېنى قەلبىم ئارا تەقدىر ئەجەب، ئاسىي جانان قىلدى،
ئۆزۈمنى بەزلىمەك ئەۋجى يۈرەكنى لەختە قان قىلدى.

ئىچىشكەن كەبزىلەر كەيپى ئىستىلى مەي شارابلاردىن،
قەسەملەر جەمئى يۈز ئۆرۈپ يۈزىنى ئاينىغان قىلدى.

ۋاپا لەشكەرلىرىم رايىش، سۆكۈتكە ئەيلىسە بەرداش،
قەلب جەڭگاھلىرىڭ غەيىيۇرلۇقۇمنى ئىمتىھان قىلدى.

مۇھەببەت دۈلدۈلۈم چاپچىپ، ۋىسال مەيدانىغا كىرسە،
يولۇمنى توردى قىلتاقلىرىڭ ئەسلىنى ئايان قىلدى.

چۈشۈپ ھىيلە-توزاقلارغا ئۆزۈمدەك ناتىۋان بولدۇم،
كۆزۈمدىن بىۋاقىت قان-ياش تۆكۈپ يامغۇرسىمان قىلدى.

نىچۈن؟ دەپ سورىغانلارغا، دىگەيمەن دادىغاھ ئەيلەپ،
ساداقەت سۆيگۈنى خەجلەپ نومۇسنى تىل داۋان قىلدى.

دىدى، تۈيغۇن يەنە: ئەتمە ئەيب، تاللاش كۆڭۈل مەيلى،
ئۆزۈڭنى سۆي ئاۋۋال، ئاندىن دىگەننى ئارمىغان قىلدى.

پەلەي پەرۋايىغا ئالماس ئىكەن، چەكسە ئەلەم ئاشىق،

ماڭا كەڭ پەلەك باغرىنى زىندان كەبى تار بىر جاھان قىلدى.

پىراقتىن دەرت يېگەن كۆڭلۈم كۆكى نۇر ئەممىگەي ئەمدى،
سۈزۈك تاڭ سەتھىدەك چېھرىم سىماسىنى تۇمان قىلدى.

مۇھەببەت كۆزدە باقسام

جاھان پەلەك غەۋغاسىدىن قەلبىم ئۈزۈلگەن تارغا ئايلاندى،
پەلەك پەشۋاسىدىن بىھۇش يۈرەك بىمارغا ئايلاندى.

ئەزەلدىن قىسمىتىم شۇدەك، زۇغۇيلار كۈلكىسى ئىچرە،
يېتىلدۈرگەن خۇيۇم شەيتان تۈپەيلى خارغا ئايلاندى.

زامان رەپتارىغا باقسام، كىشەنگە مۇپتىلا روھىم،
ئېچىرقاپ ئارزۇيۇم زەم-زەم چۈشەپ مۇڭزارغا ئايلاندى.

ئۆزۈمنىڭ چىن ئىجات ئەتكەن كۈيۇم كۆمۈلدى ۋاڭ-چۇڭغا،
تۇراق، ۋەزىن، رىتىم ئاھاڭلىرىم تارمارغا ئايلاندى.

نادانلىق پەنجىسى چىرماپ، ئەقىلنى گۇندىپاي قىلدى،
غېرىپلىق مەن ئۈچۈن ھەمراھ، ئىجىل غەمغارغا ئايلاندى.

ئۆزۈمنى تونۇدۇم، سىلكىتىپ غەنىلەر سۆھبىتىدىن قول،
كىتابتىن ئىزلىدىم نۇسرەت، كېمىم تەل-بارغا ئايلاندى.

مۇھەببەت كۆزدە باقسام، ئاقىللار ھېكمىتى باشقا،
نادانلار ھەيۋىسى يەلدەك توزۇپ گاز شارغا ئايلاندى.

دېدى تۇيغۇن: ئۈمىدسىزلىك قاشاڭ پەرۋازنى مات ئەيلەر،
ئىجادىنىڭ كۆكىدە ئىلھام قۇشۇڭ شۇڭقارغا ئايلاندى.

زارلاتما مېنى

زارىقىپ كۈتتۈم سېنى يار، كۈندە ساقلاتما مېنى،
ۋەدىگە قىلما خىيانەت، مۇنچە زارلاتما مېنى.

سەن ئۈچۈن كۆيگەن يۈرەك چۈچۈلىغا ئايلاندى بۈدەم،
زەپىران چېھرىممۇ ھەم، تومۇزدا قارىداتما مېنى.

تاڭ سەھەر كۆز ياشلىرىم شەبنەمدە ئەكچىيدۇ، تۈنى،
چارۇ باغىڭدا ئۆزەي گۈل زاغقا دادلاتما مېنى.

زاغلىرىڭدىن نا ئۈمۈدمەن، ئۈمۈدۈم سەندە پەقەت،
يات كۆزۈڭدە باق، لېكىن، قەلبىڭگە ياتلاتما مېنى.

يۈلتۇزۇم ئەختەر تۈرۈپ، گۈنسىز غۇۋالاشتى پەلەك،
بۈرجىقا ئەتمەي نىگاھ، ئاي كۈنگە ئىلغاتما مېنى.

يىرتىلىپ كەتسە مۇھەببەتنىڭكى «ئۆزۈن قەۋتى»،
ئەتكىلى يانتاق تىكەن ئورنىدا چىتلاتما مېنى.

بەك ئۆزۈن بولسا سىناق، دىل دەردكە ھامىلدار ئىكەن،
سىنىقىڭنى قوي، يۈرەك-باغرىڭنى چارلاتما مېنى.

تۈنلىرى تاپماس تىنىم «ئىشىق ئوغرىسى»نىڭ پۈتلىرى،

«ئوغرى» دەپ ئەتمە جاكا، ئەلكۈنگە خارلاتما مېنى.

«مۇددىئايىم»نى بىلىپ بولدى خالايىق بىرمۇ-بىر،
غەزىبىڭنى باس، ۋىسال باغىدىن قوغلاتما مېنى.

ئۈزمىدىڭ مەندىن ئۈمۈتنى مەڭگۈلۈك چىگمەس قىلىپ،
بەرمىدىڭ سۆيگۈ-مۇھەببەت، ئەمدى مۇڭلاتما مېنى.

ۋەدىلەر بەرگەن ئىكەنسەن چىڭ ئۆيۈڭدىن ئۇخلىماي،
ئاي پېتىپ تاڭ ئاتقىچە تۈڭلۈكتىن مارىلاتما مېنى.

ئەتمىگىن

قاشلىرىڭنى ئوينىتىپ، كۆكتىكى «ئورغاق» ئەتمىگىن،
كىرپىكىڭنى يا قىلىپ، كۆزۈڭدە «سوراق» ئەتمىگىن.

ناز-كەرەشمەلەرگە ئەمدى بۇ كۆڭۈل ھېرىس ئەمەس،
ساڭا ئىشەنمەيدىغان راستىنلا ئورتاق ئەتمىگىن.

غايىسىز ئىنساندا سۆيگۈ تەلۋە قىزغىنلىق خالاس،
تەلۋىلىككە بېرىلىپ سۆيگۈڭنى قىرتاق ئەتمىگىن.

...«بوغۇلۇپسەن» ئىلتىپاتىمدىن تىلەپ ماڭا ئۆلۈم،
جانغا خەۋپلىك قوللىرىڭنى قايچا-پىچاق ئەتمىگىن.

ئايرىلىشتىن ئالدىراپ بەرمە بېشارەت، ئۆتۈنەي،
تېرىكىپ بارماقلىرىڭنى شىلتىپ، تاياق ئەتمىگىن.

«پۇرچىقىمىز پىشمىدى» دېگەن ئۆزى قانداقچە گەپ؟
ساڭا تەلپۈنگەن يۈرەك-باغرىمنى پۇرچاق ئەتمىگىن.

چۈشىنىش ھۆرمەت -ھەۋەس ئوخشاش ئەمەس بىزلەردىكى،
ئوي-خىيالىڭنى تېڭىپ مەجبۇرى، قولۋاق ئەتمىگىن.

پەندى-نەسىھەتكە كۆنۈپ، باغرىڭنى ئاچساڭ، شۇ تېگىل،

ئۆتۈنۈش، ئەپۇ قىلىشنى دورا تەرياق ئەتمىگىن.

...بولدى چۈشەنگەنلا بولساڭ، ياش تۆكۈپ قىلما قەسەم،
قايتا ئېزىپ ئىچۈرۈپ، ئاغزىڭدا بۇلماق ئەتمىگىن.

قول تۇتۇپ پارلاق نىشانغا، بىللە باسمايمىز قەدەم،
يوق سېنىڭدىن مەڭگۈلۈك ئايرىلغۇم، بويتاق ئەتمىگىن.

مىڭ يىل ياشاپ ئۆلمەيدۇغۇ...

چىڭقى چۈش بولدى گۈلۈم كەلمەيدۇغۇ،
ئاھ پۈتۈن كۆڭلۈم يېرىم كەملەيدىغۇ.

بۇ تومۇزدا خەپ، چوقۇم ئۆتتى ئىسسىق،
بارمىسام ئالدىغا تېز سەنلەيدىغۇ.

ئېھ ئەنە كەلدى گۈلۈم، رەڭگى سۇلۇپ،
كۈندىكىدەك جىلۋ قىلىپ كۈلمەيدۇغۇ.

قوللىرى تىترەيدۇ كەتمەن سېپىدە؟
تىنىقىدىن ئوت يېنىپ تەرلەيدۇغۇ.

ئاپىراي، دوختۇرغا تېزراق، بولمىسا،
ئاغرىقىنى نالە قىلىپ ئەملەيدۇ ئۇ.

قاتقىلى ھارۋامنى ماڭسام، كاپ قىلىپ،
قوللىرىمنى ھېچ قويۇپ بەرمەيدۇغۇ.

«ئولتۇرۇڭ ھارغاندا بىللە ئىچەيلى»،
دەو ماڭا بىر كاسا دوغ تەڭلەيدىغۇ.

بىلمىدىم يارنىڭ خىيالى نېمىكىن،

يۇرىكىم ئەنسىز سوقۇپ، دەۋرەيدىغۇ.

جۇپ قاراقى كۆزلىرىمنى چارلاپ،
قاشلىرى ئېگىز ئۇچۇپ، پەسلەيدىغۇ.

دىمىغىدىن تارىدى خۇش-بۇي پۇراق؟
ھىدىغا مىڭ ئەتىرىمۇ يەتمەيدىغۇ.

...شۇ سەۋەبتىن چىڭ گىرەلەشتى تىنىق،
بولسا يار شۇنداق كىشى كۆكلەيدىغۇ.

ياشىرىپ سۆيگۈ-ۋاپادىن بىر ئۇمۇر،
كەتسىمۇ مىڭ يىل ياشاپ ئۆلمەيدىغۇ.

كېتەلمەيمەن

مەھەللەڭدىن ھەر كۈنى كېتەلمەيمەن؟
قۇياشلىق تاڭ كېتىپ ھەم تۈن كېتەلمەيمەن؟

بۇنىڭ ئىخلاسى: بىرلا-مۇھەببەتتۇر،
جامالىڭغا بولۇپ مەپتۇن كېتەلمەيمەن.

ئىشىق سەۋداسىدا بۇ دىل چېكەر پەرياد،
خىيالىڭدا ئۆزۈم مەجنۇن، كېتەلمەيمەن.

«ساراڭ» دەپ چالما ئات مەيلى، مېنى قوغلا،
مادارىم يوق، يۈرەكىم خۇن، كېتەلمەيمەن.

ئوقۇت داخانغا، سالدۇر رەمچىگە رەم-پال،
قىلالماس كار ماڭا ئەپسۇن كېتەلمەيمەن.

مەھەللەڭدە تېنەپ يۈرسەم كۈپايەدۇر،
«جۇدا»لىقنى خۇدا ئۇرسۇن كېتەلمەيمەن.

ئارمىنىمىز شاخلايدۇ

يايرىم كەلگەن ئوخشايدۇ، شەرەت قىلسام توختايدۇ،
بىزدىكى ئوي-مەقسەتنى خالايىقلار ئۇقمايدۇ.

قارىماستىن كەينىگە ئايان سىرىم، لەيلىمىگە،
تار ئېقىندىن ئاتلىسام، ئۇمۇ مەندەك ئاتلايدۇ.

پىنهان باغنىڭ ئىچىدە سەيلى قىلساق كېچىدە،
ئاي-يۇلتۇزلار مۆگدىشىپ، هايال ئۆتمەي ئۇخلايدۇ.

تىنىقىمىز قوشۇلسا، تال چىۋىقلار ئۇشتۇلسا،
ئېيتىلمىغان ناخشىلار لېۋىمىزدە جىرلايدۇ.

بىهۇش بولۇپ يىقىلساق، تۇن رەڭگىنى قان قىلساق،
تاڭ پەيتىدە پەتىلەپ، قۇياش بىزنى يوقلايدۇ.

سىر يوشۇرۇپ دىللارغا، راۋان بولساق يوللارغا،
ئارمىنىمىز چېچەكلەپ باراقسان بوپ شاخلايدۇ.

كۈندە بىزگە شۇ ئادەت لاۋۇلدىغاچ مۇهەببەت،
يات كۆزلەرنىڭ سۆزىدىن بىزنى هەردەم ساقلايدۇ.

قاقشىدىم

ئىستىلا ئەتتىڭ يۈرەكنى، يىغلىدىم قان، قاقشىدىم،
ئۆزدى قۇۋۋەتنى قامالىڭ، نالىدى جان قاقشىدىم.

كۆكسۈمە چەنلەپ كىرىچ، ئاتتىڭ ئوقۇڭنى ۋاي! دېدىم،
مەن بولۇپ تەييار سېنىڭ ئىشقىڭغا «قۇربان» قاقشىدىم.

كۆيدۈرۈپ ئاتەشلىرىڭ، ئەتتى بېلىق قۇملۇقتىكى،
ساچلىرىڭ چىرماپ، بولۇپ گوياكى ئارقان قاقشىدىم.

تەڭرى سالغان بۇ ئىشقا سەن نېچۈن شېرىك ئەمەس؟
يا ئەمەس سۆيگۈ ھاشارنىڭ نەرقى ئالغان قاقشىدىم.

كۆل بولۇپ ئۆرتەنمىدىم، سەۋرىم ئېشىپ بەردىم چىداش،
قىينىقىڭدىن ياش تۆكۈپ ئالدىمغۇ پىنھان، قاقشىدىم!

قاقشىدىم، تاشتىنمۇ قاتتىق يۈرىكىڭنىڭ زەربىدىن،
يوققۇ بىزدە قايتىدىن پۈرسەتكە ئىمكان؟...قاقشىدىم.